

ระเบียบการสอบวิชาพลศึกษา
วิชาลูกเสือ และอนุสฎภาคชาด

พ. ศ. ๒๔๘๐

ของ

กระทรวงธรรมการ

พิมพ์ครั้งแรก ๑๒๐๐๐ ฉบับ

พิมพ์ที่โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

ระเบียบการสอบวิชาพลศึกษา
วิชาลูกเสือ และอนุสภากาชาด

พ. ศ. ๒๔๘๐

กระทรวงธรรมการ

พิมพ์ครั้งแรก ๑๒๐๐๐ ฉบับ

พิมพ์ที่โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

บัญชีเรื่อง

	หน้า
หลักการสอนและการวินิจฉัยให้คะแนนวิชาพลศึกษา ชั้นประถม ชั้นมัธยมต้น และมัธยมปลาย	๑
หลักการสอนและการวินิจฉัยให้คะแนนวิชาลูกเสือเสือ และสมุทรศึกษา แผนกประถม	๒
" " " " แผนกมัธยมต้น	๑ ๒
" " " " — แผนกมัธยมปลาย	๒ ๔
" " " " — แผนกมัธยมปลาย	๓ ๐
" " " " วิชาอนุภาคาชาค ชั้นประถมปีที่ ๓-๔	๓ ๗
" " " " " ชั้นมัธยมปีที่ ๔-๕-๖	๔ ๘

ปกเสื้อ

[illegible]

ทำให้ ลูกทั้งสองคล่องแคล่วแข็งแรง ตีมาก ๑๐ กระบี่

١٥

๖-๓

บทพร่องในความแข็งแรง, ว่องไว ยังไม่พอใช้ „ ๔-๕ „

הח-מא

ชื่อนี้ ไม่คงใจทำ ทำผิดพลาดมาก ๐-๑

รวมคะแนน ๒ อย่างได้เท่าไรเทียบเข้าหาคะแนนเต็มตามกำหนดของข้อนี้ ๕๕

ชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย ให้สอบ ๑. กายบริหาร ๒. การกีฬา (กรีฑา)
๓. ยิมนาสติก อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ ตามที่กำหนดไว้ในประมวลหลักสูตรพิเศษ ภาค ๑ ตอน ๒—๓
กำหนดคะแนนให้ อย่างละ ๑๐ คะแนน แล้วรวมผลคะแนนของเสียวกยชั้นประถม รวมคะแนนทั้ง ๓ อย่าง
ได้เท่าไร เทียบเข้าหาคะแนนเต็มตามกำหนดของชั้นนั้นๆ หรือกำหนดคะแนนแบ่งให้เช่นต่ำๆ ก็ได้ แล้ว
รวมเทียบเข้าหาคะแนนเต็มของชั้นนั้นๆ

หมายเหตุ นักเรียนคนใดที่เล่นกีฬาอย่างใด ๆ ก็ตาม ในนามของโรงเรียนนั้นได้วัดผลแสดงความ
สามารถตามระเบียบของกรมพลศึกษาในใด ๆ ก็
ได้ คณะแนวนวิชาพลศึกษาเต็มคณะเพราะฉะนั้น
โดยไม่ต้องสงสัยอีก

หลักการสอบและการวินิจฉัยให้คะแนน

วิชาลูกเสือเล่านาและสมุทรเล่านา

แผนกประถม

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
ป.๓	๑. การอบรมนิสัยและวินัยลูกเสือ	ทั้งคำถามให้ตอบสั้น ๆ ข้อ เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที (ถ้ามีผู้สอบน้อยคน จะถามให้ตอบปากเปล่าก็ได้)	สมมติให้คะแนนเต็ม ๒๐ เลี้ยงข้อละ ๔ ก็มากให้ ๔ ก็ให้ ๓ พอใช้ให้ ๒ ยังไม่พอใช้ให้ ๑ อ่อนให้ $\frac{๐}{๒๐}$ อ่อนมากให้ ๐ ถ้ารวมคะแนนได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ถ้าต่ำกว่า ๕๐% ตก	
	๒. ชงประจำกองลูกเสือ	ถามรูป ลักษณะ ของ ซึ่ง ความหมายและข้อปฏิบัติของ จะทั้งเป็นคำถามให้ เขียน ตอบ หรือให้ตอบปากเปล่าก็ได้	ถ้าตอบได้ถูกต้องก็ หรือ ได้คะแนน ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ตอบบกพร่องบ้าง หรือ ได้คะแนน ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ บกพร่องมาก หรือต่ำกว่า ๕๐% ตก	
	๓. ทิศ	ก. ให้เขียนทิศใหญ่ ๔ ทิศ บอกคำศัพท์และสามัญวางทิศให้ถูกต้องตามความนิยม ข. ให้ชี้ทิศให้ถูกต้อง ๔ ทิศ โดยพาไปทอนซึ่งมีได้ เคยอยู่ในที่นั้น และไม่ให้ชี้เข็มทิศ	(ก) เขียนและชี้ถูกต้อง ก็ บอกได้ทั้งคำศัพท์และสามัญให้ ได้ดี (ข) เป็นแต่เขียนถูก ชี้ทิศผิดให้ ได้ (ค) บกพร่องทั้งเขียน ทิศและชี้ทิศไม่ถูก ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจัย	หมายเหตุ
	๔. เวลา อ่าน นาฬิกาได้ (เฉพาะ เหล่าเสนา)	ให้ศึกษาฬิกา แล้วถาม เวลาให้ตอบเป็นคน ๆ หรือให้ ทุกคนดูนาฬิกาพร้อมกัน ว่า เวลาอะไร แล้วตกลงกระชาย ระวางยวให้ทุกคนได้เป็นอันขาด ถ้ามีคนเรียนมาก ควรแบ่งสอบ เป็นพวก เพื่อสะดวกในการ ตรวจ	ถ้าตอบได้ถูกทั้งตาม ภาษาที่นิยมใช้เรียกกัน ใน ปัจจุบันให้ ได้ดี ถูกแต่ใช้ ภาษายังไม่ถูกสมัยนิยม ให้ ได้ ถ้าตอบผิด ตก	
	๕. หัดแถวเป็น บุคคล ก. ทำอยู่กับที่	ก. สอบท่าตรง ท่าพัก การเคารพ แลขวา แลซ้าย แลตรง วันทยหัตถ์ ถอก หมวก สวมหมวก	สมมติให้คะแนนท่าละ ๒ คะแนน วินิจฉัยดังนี้ ท่าถูก และแข็งแรง ว่องไว ให้ ๒ คะแนน ท่าถูกแต่ไม่แข็งแรง หรือว่องไว ให้ ๑ คะแนน ผิดให้ ๐ เมื่อรวมคะแนนได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ได้ ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ถ้า ต่ำกว่า ๕๐% ตก	วิชาเรียน เข้าสอบมาก ข้อ ก. ข. ค. ไม่สอบก็ได้ ทั้งนี้สอบข้อ ง. และ จ. ที่เกี่ยว
	ข. วิธี หัน อยู่ กับที่	ข. สอบ ขวาทัน ซ้าย หัน กิ่งขวาทัน กิ่งซ้ายหัน กลับหลังหัน		การสอบทุก ๆ ทำให้ทำอย่างเบ็ด เสร็จ (ถ้ายังไม่ หัดควรเป็นเวลา ฝึก)
	ค. การเคลื่อน ที่	ค. สอบ ท่าเดิน วิ่ง ซอญเท้า หุยกเมือกกำลังเดิน หรือวิ่ง หรือซอญเท้า		
	ง. ทำอยู่กับที่ ถือพลอง	ง. สอบท่าตรง ท่าพัก ท่าเคารพ ท่าแยกอาวุธ ท่า เรียงอาวุธเวลาถือพลอง ท่า ถอกหมวก สวมหมวกเวลา ถือพลอง		

ชั้น	วิชาทดสอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	จ. ทำห็นและการเคลื่อนไหวที่เวลาถือพลอง ๖. คัดคน	ก. ให้สอบอย่างเกี่ยวข้องกับ ข. และ ค. แค่อืพลองด้วย ให้รวมสอบเป็นหมู่ หรือเป็นรายตัวก็ได้แล้วแต่ความสะดวก เลือกสอบสักคนละ ๕ ท่า หากที่กำหนดไว้ในประมวล (ท่า ๘-๒๓)	สมมติให้คะแนนท่าละ ๒ คะแนน ทำถูกและแข็งแรงของใจให้ ๒ คะแนน ทำถูกแต่ไม่แข็งแรงหรืออ่อนไหวให้ ๑ คะแนน ถ้ารวมกันได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ถ้าต่ำกว่า ๕๐ % ตก	
	๗. ว่ายน้	สอบการว่ายน้ำและคว้น้ำ	ใครว่ายได้ไกลและทำท่นได้ไม่อื่นทรายในน้ำค่นองว่ายให้เห็นตัวมีความแข็งแรงประเปรียวสมแก่ร่างกายให้ ได้ดี เพียงแต่ว่ายได้ คว้น้ำได้ให้เป็น ได้ ว่ายน้ไม่ได้หรือทำไม่เป็น ตก	
	๘. การสังเกตและจำ	ให้หาของจำง่าย ๆ ที่นักเรียนเคยพบ เห็นรู้จักชื่ออยู่ แล้วมาให้ จำ ๒๔ สิ่ง ให้รู้คนละ ๓ นาที	(ก) จำได้ตั้งแต่ ๒๐-๒๔ สิ่ง ให้เป็น ได้ดี (ข) จำได้ตั้งแต่ ๑๕-๑๙ สิ่ง ให้เป็น ได้ (ค) ทำกว่า ๑๕ สิ่ง ตก	ใครจดสิ่งอื่นต่างออกไปจากสิ่งที่ให้สังเกต ให้หักจำนวนที่จำได้นั้นออกเท่าจำนวนที่ต่างออกไป เพื่อมิให้เกา

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิชาสอบ	หลักการวินัย	หมายเหตุ
	๕. การผูกมัด (สำหรับเหล่า เสนา) หรือ การเรือทาง ใช้การ (สำหรับเหล่า สมุทรเสนา)	การผูกมัด ให้ผูกเชือก เงื่อนทวนๆ รวมทั้งชั้นเกี่ยว และ ๒ ชั้น มี ๒๑ ชั้น ให้เลือกสอบเพียง ๑๐ ชั้น	(ก) ผูกให้ถูกต้อง คล้องแกว่งเร็วให้เงื่อนและ ๒ คะแนน (ข) ผูกให้ถูกต้อง ไม่ เรียบหรือว่องไวให้เงื่อนและ ๑ คะแนน (ค) ผูกไม่ถูกต้อง ๐ คะแนน เมื่อรวมคะแนนได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ได้ ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ดีกว่า ๕๐ % ตก	
๑๐. การสัญญาณ		ลูกเสือเสนา สอบสัญญา ณานกหวัก สัญญาณมือ ลูกเสือสมุทรเสนา สอบสัญญา ณานกหวัก และสัญญาณ ง ๒ มือ (ขลุ่ย) ให้นักเรียน เข้าแถว แล้วขยายแถวอย่าง ฝึกหัดกายกรรม มีระยะต่างๆ กัน กรรมการผู้สอบทำให้ดู เป็นทิวๆ (ไม่ละสมเป็น คำ) นักเรียนยกคำตอบลง กระดาน แล้วให้ลงชื่อ วางกระดานไว้อย่างที่ให้นัก เรียนออกจากแถว ให้คนต้น แถวเก็บกระดานส่งกรรมการ	สำหรับเหล่าเสนา สัญ ญาณมือมี ๕ นกหวักมี ๓ รวม ๘ (ก) อ่านและทำเองได้ ถูกต้องคล้องแกว่งให้ อย่าง ละ ๒ คะแนน (อ่าน ๑ ทำ ๑) (ข) อ่านและ ทำถูก อย่างใดอย่างหนึ่งให้ ๑ คะแนน (ค) ผิดหมด ๐ คะแนน เมื่อรวมคะแนนได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไป ให้ ได้ ดีกว่า ๕๐ % ตก สำหรับเหล่าสมุทรเสนา นกหวัก ๓ อย่าง ขลุ่ยเลือก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	๔. การ เรือ (เฉพาะ สมุทรเสนา)	ตอนที่ ๒ เรือมาทำให้ เป็นคน ๆ ให้กระมังบอกเวลาอย่าง ชาวเรือ บอกเวลาตอนหัวค่ำ ตอนตก ตอนเช้า ตอนบ่าย และบอก เวลาถึงนาฬิกาด้วย หรือกรรมการ ก็ได้ฟังแล้วให้ นักเขียนเขียนบอกเวลาลงใน กระดาษก็ได้ ระวังอย่าให้ กันเป็นอันขาด ถ้าจำนวนมาก ควรแบ่งพรรคสอบ	สอบเพียง ๑๐ ลักร ให้ คะแนนอย่างละ ๒ คะแนน แล้ววินิจฉัยให้คะแนนอย่างเกี่ยว กันที่กล่าวมาในเหล่าเสนา ถ้าให้ทำ ๑๐ เวลา (ก) ใต้คะแนน ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี (ข) ใต้คะแนน ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ (ค) ต่ำกว่า ๕๐ % ตก	
ป. ๔	๑. การอบรมนิส สัยและวินัย ลูกเสือ ๒. เครื่องหมาย ยศเหล่า สังกัด ลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ ลูกเสือ	ทำนองเดียวกับ ป. ๓ แต่ ทั้ง คำถามให้ตรง ความหมาย ในหลักสูตร ให้เลือกถามเครื่องหมาย ยศ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ที่ ลูกเสือควรรู้ ระวังคำถามให้ เขียนตอบ หรือตอบปากเปล่า ก็ได้	วินิจฉัยอย่างเดียวกับ ป. ๓ ถ้าให้คะแนนอย่างละ ๑ คะแนน ถูกให้ ๑ ผิดให้ ๐ เมื่อรวมคะแนน ใต้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้น ไปให้ ได้ ต่ำกว่า ๕๐ % ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจัย	หมายเหตุ
	๓. อวัยวะ (เฉพาะ เหล่าเสนา)	อวัยวะต่าง ๆ ที่สำคัญใน ร่างกาย และหน้าที่ของอวัยวะ นั้น โดยตั้งคำถามให้เขียน ตอบสัก ๕ ข้อ เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที	ถ้าคะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน เฉลี่ยให้ข้อละ ๔ คะแนน ก็ มากให้ ๔ ก็ให้ ๓ พอใช้ให้ ๒ ยังไม่พอใช้ให้ ๑ ผิด ๐ เมื่อรวมคะแนนได้ ๕% ขึ้นไป ให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ดีกว่า ๕๐% ตก	
	๓. การเรือ (เฉพาะ สมุทรเสนา) ก. เรือเล็ก ข. เรือเอก	ตั้งคำถามให้ตอบ ก. ให้บอกชื่อและประ โยชน์ของส่วนต่าง ๆ ของเรือ แจว หรือเรือพายตามทมิไช ตามพนมเปญ ข. ถามชื่อและชนิกของ เชือกท้าวเรือใช้ วิธวินิจัย และประโยชน์	ถ้าคำถามมี ๕ ข้อ คะแนน ๒๐ คะแนน เฉลี่ย ข้อละ ๔ คะแนน แล้ววินิจัย อย่างควรวอวัยวะ	
	๔. ทิศ (เฉพาะ เหล่าเสนา)	สอบความเข้าใจ และแม่นยำ โดยเขียนชื่อทิศหลัก ๔ หรือ ๕ ทิศ มีคำศัพท์อย่างคำสามัญ บ้าง แล้วให้ขีดเส้นเฉพาะ ทิศที่กำหนดให้นั้นลงไปให้ถูก ที่ ทิศที่ไม่ต้องการไม่ต้อง ขีดเส้น	ถ้าเขียนทิศ ตามข้อที่ ก หนดให้ถูก ควรแนวเส้นทางทิศ ทุกทิศให้ ได้ดี ถ้าเขียนเส้น บอกทิศผิดพลาดเล็กน้อย เพียงเล็กน้อย หรือเขียนเส้นทิศที่ไม่ ต้องการให้เขียนให้ ได้ ถ้า ผิดทิศแม้แต่ทิศเดียว เช่น ตะวันออก บอกเป็นตะวันตก เฉียงเหนือ หรือเฉียงใต้ ฯลฯ นับเป็น ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจัย	หมายเหตุ
	๔. เข็มทิศ (เฉพาะ เหล้าสมุทร เสนา)	ทำนอง เข็มวัดชัย สอยทิศ เหล้าเสนา แต่ให้เข็มทิศ อย่างขาวเรือใช้ กับอ่านเข็ม ทิศเกินเรือด้วย	ให้คะแนนข้อเขียน ๑๕ คะแนน อ่าน ๕ คะแนน รวมได้ ๒๐ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ทำ กว่า ๕๐ % ตก	
	๕. ความมั่งคั่ง	ตั้งคำถาม ให้ ตอบ อย่าง สอรรถยาว เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที	วินิจัยอย่างควรระวังไว้ คะแนน ๒๐ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ทำ กว่า ๕๐ % ตก	
	๖. หัตถ์แถว	(๑) รวมสอบเป็นหมู่หรือ เป็นหมวด ตามทำนองสอบ เป็นบุคคลที่กล่าวมาใน ย. ๓ นั้น แต่เลือกสอบเป็นอย่าง คือ ทำตรง ทำพิท ทำเคาะ อยู่กบฏ (ถือพลองด้วย) (๒) วิธีตั้งแถว การ นับ การหักแถว (๓) การทรวแถว (๔) การขยายแถว (๕) ทำแท่ง ทำปัก ด้วยไม้พลอง	ข้อ (๑) และข้อ (๕) พิจารณาเป็นรายตัวบุคคล ทั้ง ข้อ (๒) ถึง (๔) คุ ความพร้อมเพียง แม้ทำถูก แต่ทำไม่พร้อมกัน ก็ไม่ให้ คะแนน ถ้าสอบรวมทั้งบุคคล และหมู่มี ๑๐ ทำ ให้ทำละ ๒ คะแนน ทำถูก ทำทาง แข็งแรงร้องไวให้ ๒ คะแนน ทำถูกไม่แข็งแรง ๑ คะแนน ทำผิดหรือไม่พร้อม ๐ รวม ได้ ๒๐ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ทำ กว่า ๕๐ % ตก	การสอบทุกทำ ให้ทำเป็นครั้งคราว

ชั้น	วิชาที่สอน	วัสดุ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	๗. ตัดคน	สอยทำดักคนต่อไปนี้ :— (ก) ทำเกี่ยวกับกล้ำ เนื้อ คอ กระบอกต้นคอ (ข) ทำเกี่ยวกับกล้ำ เนื้อ หน้าอก ส่วนบนและหลัง (ค) ทำเกี่ยวกับกล้ำ เนื้อ แขนและมือ รวมสอย สัก ๕ ทำ	ให้คะแนนทำละ ๒ คะแนน แล้ววินิจฉัย อย่าง เกี่ยว กับหลัก แล้ว	
	๘. ว่ายนํ้า	(ก) วิชาว่ายนํ้า ทว่ายน นํ้า ๔ วิธี สอยทั้ง ๔ วิธี แต่ถือเอาการว่ายนํ้าเป็นข้อ สำคัญ ถ้าว่ายนํ้าไม่เป็นไม่ให้ คะแนน ถ้าเหล้าสมุทรเสนา เพิ่มสอยการทำซุซพองรูป (ข) วิชาช่วยคนตกนํ้า ๔ วิธี ถ้าสามารถสอยให้ทำ ในนํ้าได้ก็ให้สอยในนํ้า ถ้า ไม่สามารถ ก็ทำทำช่วยให้ดู บนบก	รวมทั้งวิชาว่ายนํ้าและวิชาช่วย มี ๘ วิธี ให้วิธีละ ๒ คะแนน สมุทรเสนา เพิ่มให้ทำซุซพ บัพพอนอีกอย่างละ ๒ คะแนน แล้ววินิจฉัย อย่าง เกี่ยว กับหลัก แล้ว	การสอยว่ายนํ้า ทั้งนี้ ค. เพียง ว่ายน เป็นหรือไม่เท่านั้น ไม่ต้องจำระยะ
	๙. พิจารณาสัง เกตและจำ (เฉพาะ เหล่าเสนา)	(๑) ตั้งคำถามให้ตอบ ในข้อเหล่านี้ การจำทางมิให้ หลง การสังเกตลมฟ้าอากาศ อาการคนตกใจของสัตว์ การ สังเกตรอยเท้าคน สัตว์ และรถ เกวียน ฯลฯ สัก ๕ ข้อ	(๑) ให้ข้อละ ๔ คะแนน ๕ ข้อเป็น ๒๐ คะแนน แล้ว วินิจฉัยอย่างขวยวิระ หรือ	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจัย	หมายเหตุ
		เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที หรือ (๒) ถ้าสถานที่สอบอยู่ไกลทั้งนี้ ข้ำ ละเมาะ หรือสอบใช้วิธีสอบอย่าง สดกกรอย ในระยะ ๒๕ เส้น (ให้มีทางแยกมาก ๆ) ในเวลา ๓๐ นาที เลือกรวมการทมิไหว พริบคณหนึ่งออกเกินทำเครื่องหมายต่าง ๆ ๒๐ อย่าง ตามทางที่พอจะเห็นได้ คดชกระยะทาง ๒๕ เส้น ก่อนออกไปทำเครื่องหมาย ต้องนำหมายให้นักเรียนทราบว่าทำเครื่องหมายรวมคชยว แล้วปล่อยออกเกินที่ละคน ระยะห่างกันราว ๑๐ นาที สัมผัสเห็นเครื่องหมายที่ทำไว้ให้ทมิไว้	(๒) (ก) เกินสัดทางทันเวลา และใช้เครื่องหมายมาตั้งแต่ ๑๕-๒๐ ให้ ได้ค (ข) เกินสัดทางทันเวลา จำเครื่องหมายได้ มา ๑๕-๑๖ อย่างให้ ได้ (ค) เกินสัดทางเกินเวลากำหนด หรือหลงทางหรือจำเครื่องหมายได้มาไม่ถึง ๑๕ อย่าง คก	
	๕. การเรือทางใช้การ (เฉพาะสมุทรเสนา)	เลือก สอบ ผล เชือก เรือคนต่าง ๆ ๑๕ เรือคน ให้คะแนน เรือคนละ ๒ คะแนน	วินาณียอย่างเดียวกับสอบ ผลเชือกชั้น ป. ๓	
	๑๐. การปฐมพยาบาล	เรียกนักเรียนมาคราวละ ๒ คนโดย ผลักกัน สัมผัส เป็นคนป่วยคนหนึ่ง คนช่วยคนหนึ่ง แล้วถามให้คชย แล้ว	ให้คะแนนข้อ ก. และ ข. ข้อละ ๕ คะแนน ข้อ ค. ๑๐ คะแนน ตอบเข้าใจแจ่มแจ้งดี และทำถูกต้องของวิธีบรย	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักเกณฑ์การตัดสิน	หมายเหตุ
	ข. การพิมพ์ แผล ค. การพยาบาลคนตกลูก นาสลบ	ให้ทำจริง ๆ เป็นอย่าง ๆ ไป (ถ้ามีนักเรียนสอบหลายคน จะ ตั้งคำถามให้เขียนตอบก็ได้)	ก็ในข้อใด ๆ ก็ให้เต็มในข้อ นั้น ๆ ถ้าข้อหนึ่งข้อใดลงความ ส่วน รวมคะแนนได้ ๗๕ % ขึ้นไป ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไป ได้ต่ำกว่า ๕๐ % ตก	
	๑๑. การสัญญาณ (เฉพาะ เหล่าเสนา) ก. ธงเขียว ภาษาไทย จำได้เป็น ตัว ๆ ข. สัญญาณ นกหวีด ไฟและมือ	สอบทำของเกี่ยวกับชั้น ป. ๓ แต่ในข้อ ก. ให้เขียน ได้คราว ๕-๑๐ อักษร แล้ว แปลเป็นตัว ๆ ข้อ ข. ให้อ่าน และทำทุกอย่าง	ให้เป็นคะแนนอย่างละ ๑ หรือ ๒ คะแนน รวมได้ ๗๕ % ขึ้นไป ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไป ได้ต่ำกว่า ๕๐ % ตก	
	๑๑. การสัญญาณ (เฉพาะ สมุทรเสนา)	ก. ธง ๒ มือภาษาไทย ให้ส่งเป็นคำพูดประโยคหนึ่ง ไม่เกิน ๕ คำ ข. โคมไฟ ภาษาไทย ส่งเป็นตัว ๆ ประมาณ ๑๐ ตัว ละครกัน แล้วแต่กรรมการจะ เลือก (ถ้ามีนักเรียนสอบมาก ให้ส่งคนละ ๕ ตัวก็ได้)	ให้คะแนน ข้อ ก. ๑๐ ข. ๑๐ รวม ๒๐ ให้ คะแนนคำละ ๑ หรือตัวละ ๑-๒ แล้ววินัยทำของ เกี่ยวกับเหล่าเสนา	

หลักการสอบและการวินิจฉัยให้คะแนน

วิชาลูกเสือเต็นท์และสมุทรเต็นท์

แผนกมัธยมต้น

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
ม. ๑	๑. การอบรมนิสสัยและวินัยลูกเสือ	ตั้งคำถามให้ตอบสัก ๕ ข้อ เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที (ถ้ามีผู้สอบน้อยคน ระวังถามให้ตอบปากเปล่าก็ได้)	สมมติให้คะแนนเต็ม ๒๐ เฉลี่ยข้อละ ๔ ถ้าคำถามให้ ๔ ก็ให้ ๓ พอใช้ให้ ๒ ยังไม่พอใช้ให้ ๑ อื่น ๐ เมื่อรวมได้คะแนนตั้งแต่ ๗๕% ขึ้นไป ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ได้ต่ำกว่า ๕๐% ตก	
	๒. ธง	ถามถึงรูปลักษณะ ส่วนสี ของธง ให้รู้ความหมายและ ข้อควรปฏิบัติ ระวังเป็นคำถาม ให้เขียนตอบ หรือตอบปากเปล่าก็ได้ (เสนาถามตาม แนวเสนา สมุทรเสนาถามตามแนวสมุทรเสนา)	วินิจฉัยอย่างเดียวกับข้อ ๑ การอบรมนิสสัยและวินัยลูกเสือ	
	๓. การเรือ (เฉพาะสมุทรเสนา)	ตั้งคำถามให้ตอบ ก. ส่วนสำคัญของเรือ โยช และประโยชน์ ข. รอก ชะนิกและประโยชน์ของรอก การรักษารอกของรอก เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที	ให้คะแนน ข้อละ ๑๐ คะแนน แล้วพิจารณาให้คะแนน รวมกันให้คะแนน ตั้งแต่ ๗๕% ขึ้นไป ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ได้ต่ำกว่า ๕๐% ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินัย	หมายเหตุ
	๔. การปัจจุบัน พยาบาล	ทั้งคำถามให้ตอบ ๔-๕ ข้อ เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที หรือให้ตอบปากเปล่า	การให้คะแนน วินัย อย่างเดียวกับข้อ ๑ ทุกตัว ไว้แล้ว	
	๕. ทำเรือ (ละ เพาะสมุทร เสนา)	ทั้งคำถามให้เขียนตอบ หรือถามให้ตอบด้วยปากก็ได้ ถึงเรื่องทำเรือสำคัญขงสยาม หรือให้เขียนแผนที่สยาม ถึง ทำเรือสำคัญ และบันทึกว่า สำคัญอย่างไรก็ได้	วินัยให้คะแนนข้อละ ๒ คะแนน ตอบได้ถูกต้อง ทั้งบันทึกถูกต้องให้ ๒ ตัว บอกชื่อถูก บันทึกผิดให้ ๑ ผิดหมด ๐ เมื่อรวมคะแนน ได้ ๗๕% ขึ้นไป ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ได้ คำกว่า ๕๐% ตก	
	๕. ทิศ (เสนา)	ให้เขียนทิศใหญ่ ๒ ทิศ ทิศเฉียง ๓ ทิศแทรก ๓ รวม ๕ ทิศ โดยกรรมการกำหนด ชื่อทิศนั้นๆ ให้ เขียนเป็นคำ ศัพท์บ้าง สามัญบ้าง แล้ว ให้ขีดเส้นบอกทิศทั้งคำศัพท์ และคำสามัญ เฉพาะที่กำหนดให้ ทิศที่ไม่ต้องการไม่ ต้องขีดเส้น	ให้เขียนได้ถูกต้อง ได้ดี เขียนผิด ๑-๒ แห่ง ได้ ผิด มากกว่า ๒ แห่ง ตก	
	๖. หักแถว	ก. ความแนวพระธรรมนูญ ๔ ข. หักให้ ทำใน ทำ เป็น บุคคลได้ตลอดจน หัก เป็นกอง ถึงการเปลี่ยนรูปแถว	ให้ทำละ ๒ คะแนน ทำ ถูกต้อง แข็งแรง ว่องไวให้ ๒ ทำถูกแต่ไม่แข็งแรงให้ ๑ ทำผิด หรือถ้าหักเป็นหมู่	

๕ ชั้น	๖ วิชาทดสอบ	๗ วิธีสอบ	๘ หลักการวินิจฉัย	๙ หมายเหตุ
			หมวดกอง ทำให้พร้อม ให้ ๐ แล้วรวมก็คะแนน เป็นร้อยละ ถ้าได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ ค่ำกว่า ๕๐ % ตก	
๗. คัดคน	ทำ เกี่ยวกับ ตอน กลาง หน้าอก และ หลังตลอดทั้ง กล้ามเนื้อ ลำคอและ ศูนย์ กลาง หน้าอกด้วย	สอบเป็นรายบุคคล หรือ รวมเป็นหมู่ก็ได้ พิจารณาเป็น รายตัวไม่น้อยกว่า ๕ ท่า	ให้คะแนนท่าละ ๒ คะแนน ท่าใดถูกต้อง แข็งแรงเป็น ประ โยชน์แก่ตัวส่วนนั้นให้ ๒ คะแนน ถ้าเป็นแค่พอทำได้ ถูกต้อง แต่ขาดความ แข็งแรง ความทนให้ ๑ คะแนน ผิด ๐ เมื่อรวมคะแนนได้ ๗๕ % ขึ้น ไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไป ให้ ได้ ค่ำกว่า ๕๐ % ตก	
๘. ว่ายน้ำ		ให้ผู้ที่จะว่ายน้ำ เข้าแถว เรียงลำดับไหล่ แล้วแบ่งเป็น พวกละ ๔-๖ ให้ว่ายน้ำครว ละพวก ยักหลัก ๒ หลักถ้า น้ำนิ่งหรือไหลอ่อน ๆ ยักห่าง กัน ๘ เมตร ถ้าน้ำไหลค่อนข้าง แรง ยักห่างกัน ๖ เมตร	ว่ายน้ำ และ กลับ ไ้ ไม่ เหนื่อย ท่าทางที่ว่ายถูกต้อง ตามแบบให้ ได้ดี ไปและ กลับได้แต่ไม่แข็งแรง ท่าทาง ไม่สู้ก็ให้ ได้ ไปได้แต่กลับ ไม่ไหว หรือแสดงว่ายยังอ่อน แก่การว่ายน้ำอยู่มาก ตก	ในการสอบว่ายน้ำ น้ำ ให้เตรียม การช่วยเหลือเพื่อ ความปลอดภัยไว้ ให้พร้อมด้วย
๙. มวยไทย		ให้ชกคู่กัน แล้วแสดงท่า ทอย และ ท่าชกทำมวยให้ดูไม่ น้อยกว่าฝ่ายละ ๑๐ ท่า	ให้คะแนนท่าละ ๒ คะแนน ท่าใดที่กระว่องไวให้ ๒ คะแนน ยกพร้อมข้าง ให้ ๑ คะแนน	

ชั้น	วิชาทดสอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
			ฝึกหรือซ้ำให้ ๐ เมื่อรวมคะแนนได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ได้ดีกว่า ๕๐ % ตก มีความรู้และทำได้เรียบร้อยให้ ได้ดี มีความรู้ก็ แต่ทำได้ไม่ใคร่แข็งแรง ยัง หย่อนความออกทนอย่างเล็กน้อย ให้ ได้ ความรู้ ไม่สู้ดี ยัง ใช้การไม่ใกล้เคียงประสงค์ ตก มีหนึ่งมี ๒ คราว ในคราวหนึ่ง ๆ ก็คะแนนเป็น ๒ ประเภท คือ เกินทาง ๒๕ คะแนน กับ การรักษาอาการกิน และ ที่ พัก แรม อีก ๒๕ คะแนน ๒ ครั้ง ๑๐๐ คะแนน เกินทางตามชายฝั่งทะเลตามโอกาสอันควร รวมทั้งพวก ให้คะแนนอย่างเดียวกันหมดทุกคน โดยพิจารณาที่ผลดีกว่า แย้งงาน	
	๑๐. การเรือทางใช้การ (เฉพาะสมุทรเสนา)	ให้แนวเรือหรือศักรรเชิงเพื่อความรู้และความออกทน ใช้ เวลา นาน พอ สมควร แก่กำลังและอายุ		
	๑๑. การเดินทางและพักแรม (เฉพาะเสนา)		เมื่อเอาคะแนนของทั้ง ๒ คราวที่ได้ไว้รวมกัน ตั้งแต่ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ที่กว่า ๕๐ % ตก	
	การเดินทางและพักแรม (เฉพาะสมุทรเสนา)		วินิจฉัยทำนองเดียวกันกับเหล่าเสนา	
	๑๒. การทำสะพานต่อม่อ	แบ่งผู้ที่จะทำ สะพานออกเป็นพวกพวกละ ๘-๑๐ คน (คัดเลือกเล็กอย่างโตอย่าง) แล้ว		

๕ ชั้น	๖ วิชาที่สอบ	๗ วิธีสอบ	๘ หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
		ให้ทำตามกิจกรรมการระกำหนดให้ว่า จะให้ทำสะพาน คอ มอ ชะนิกโร ให้เวลาทำนานเท่าไร แต่สำหรับชั้นนี้ขอเอาการที่ ทำพอใช้การ ได้ก็ เป็นการเพียงพอ จะให้ทำบนบกหรือ ข้ามลำน้ำ ก็ได้แล้วแต่ภูมิประเทศ	เป็นอย่างไร ความรู้ ที่ทำนั้น อย่างไร เวลาที่ทำพอสม กับงานที่ได้หรือไม่ ผลที่ได้ วิทยามากน้อยเพียงไร รวมไปถึง คะแนน ถ้าได้ ๗๕ % ขึ้นไป ให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐ % ตก	
๑๓. การสัญญาณ	ก. ธง เดียว ภาษาไทย รับและส่ง	ก. ให้กรรมการ ผลประโยชน์ สัญญาณ ประโยค หักไม่เกิน ๕ คำให้นักเรียน วิทยและส่งสอบพร้อมกันก็ได้ แต่ ต้องระวังอย่าให้ถูกนักได้ ปฏิบัติ อย่างที่กล่าวไว้ในชั้น ป. ๓ การส่งสอบเรียงตัว	ให้ข้อ ก. วิทย ๕ คะแนน ส่ง ๕ คะแนน ถ้าวิทยผิดหมด ไม่ต้องสอบส่งเป็นอันได้ ๐ ถ้าทำผิดอย่างถูกอย่าง วิทยและส่ง แต่ไม่ได้ความอะไรก็ได้ ๐ ข. ถ้าถูกวิทยให้ ๕ ผิด ๑ ให้ ๔ ผิด ๒ ให้ ๓ ผิด ๓ ให้ ๑ ผิดมากกว่า ๓ ให้ ๐ เมื่อรวมกันได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐ % ตก	
๑๓. การสัญญาณ	(ฉะเพาะ สมุทรเสนา)	ใช้ธง ๒ มีชื่อแทนธงเดียว นอกจากนี้ให้คำนึงแบบเดียวกับ เหล่าเสนา	วินิจฉัยทำนองเดียวกันกับ เหล่าเสนา	
๑๔. ขันต้นไม้	(ฉะเพาะ เสนา)	เลือกต้นไม้ที่ไม่สูง มีกิ่ง ก้านมากนัก และลำต้นโตไม่ เกินแก่การที่จะเกาะขึ้น ขึ้น อย่าให้สูงเกิน ๖ เมตร	ขันลงได้ก็ต้องแก่แล้ว ลูก วิทย ไม่เห็นชอบมากนักให้ ได้ดี พอขันลงได้ แต่ไม่ใคร่ ลูก วิทย และเห็นชอบอันให้ ได้ ขัน ลงไม่ได้ ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิชาที่สอบ	หลักการวินัย	หมายเหตุ
	๑๔. การขึ้นต้นไม้และได้เสา (เฉพาะสมุทรเสนา)	ขึ้นต้นไม้อย่างเกี่ยวข้องกับเสาเสนา ส่วนการไต่เสาให้ไต่ขึ้นให้สูงอย่างหนึ่ง (ไม่น้อยกว่า ๔ เมตร) แล้วลงหรือไต่สูงแล้วไต่ออกข้างๆ อีกด้วย (ไม่สูงเกินกว่า ๓ เมตร)		ไต่เสาในหลักสูตรหมายถึงถึงเสากระโถนเรือ ซึ่งไม่บังคับว่าขณะนั้น ในการสอบ และ สอบควรให้ขึ้นต้นหมากหรือเสาเกสของ
ม.๒	๑. การอบรมนิสัยและวินัยลูกเสือ	ทำนอง เกี่ยว กับ กับ ขึ้น ม. ๑	ทำนอง เกี่ยว กับ กับ ขึ้น ม. ๑	
	๒. ธง	ทำนอง เกี่ยว กับ กับ ขึ้น ม. ๑	ทำนอง เกี่ยว กับ กับ ขึ้น ม. ๑	
	๓. กฎประเทศ	ทั้งคำถามให้เขียนตอบ ๕ ข้อ เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที	ก็ยกคะแนนข้อละ ๔ แล้วรวมเทียบ ส่วนร้อยละ ของคะแนนเต็ม ได้ตั้งแต่ ๗๕% ขึ้นไป ให้ ได้ดี ทั้ง ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ ทำกว่า ๕๐% ตก	
	๔. การเรือ (เฉพาะ สมุทรเสนา)	ทั้งคำถามให้เขียนตอบ ๕ ข้อ เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที (เฉพาะ ในเรื่อง ลวก ไซ้ และสมอ)	ก็ยกคะแนนข้อละ ๔ แล้วรวมเทียบเป็นร้อยละ ของคะแนนเต็ม ได้ตั้งแต่ ๗๕% ขึ้นไป ให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ ทำกว่า ๕๐% ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	๕. การบัญชี พยาบาล ๖. ความมั่งคั่ง ๗. หัตถแถว ๘. คัดคน ทำ เกี่ยวกับ กลาหมเนอที่ ทอง ๙. วาษา	ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑ ทั้งคำถามให้เขียนตอบ ๕ ข้อ เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที ก. สอบวิธีเขียนแถวทำ นองเกี่ยวกับชั้น ม. ๑ แต่ ให้มีผลของด้วย ข. การการใช้ผลของข้อ กัน โดยผลกกันเป็นด้วย และวิธีเป็นๆ ไป ใช้ในห้องสอบที่มีลูกเสือ เล่ม ๓ หน้า ๓๔-๔๔ เพียง ข้อ ๕๓ เลือกละข้อเพียง ๕ ทำเป็นอย่างน้อย ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑ แต่ให้เพิ่มระยะไกล กว่าชั้น ม. ๑ อีก ๒ เมตร	ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑ คิดคะแนนข้อละ ๔ แล้ว รวม เทียบ ส่วน ร้อย ของ คะแนนเต็ม ได้ตั้งแต่ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ตั้งแต่ ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐ % ตก ให้คะแนนอย่างละ ๑๐ แล้วรวมเทียบ ส่วน ร้อย ของ คะแนนเต็ม ได้ตั้งแต่ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ตั้งแต่ ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐ % ตก ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑ ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	๑๐. มวยไทย	ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑ แต่ให้มากกว่าหรือนานกว่า ชั้น ม. ๑	ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑	
	๑๑. การเรือทาง ใช้การ (จะ เพาะสมุทร เสนา)	สอบในข้อที่เกี่ยวแก่การ แถวเรือ ทิศกระเขยง และวิธี รอกชนิดต่าง ๆ (ดำเนินการ สอบ ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑)	ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑	
	๑๑. การทำ สะ พานตอมือ (จะเพาะ เสนา)	ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑ แต่ต้องให้ได้ผลดีกว่า ม. ๑ ในข้อความมั่นคงแข็งแรงของ สะพานนั้น	ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑	
	๑๒. การเดินทาง และพักแรม	เหล่าเสนาตามแนวเสนา สมุทรเสนาตามแนวสมุทรเสนา (ม. ๑)	ทำนอง เกี่ยว กับ ชั้น ม. ๑	
	๑๓. การกระกระษ ทางและคาด คะแนน	สิ่งที่ให้คะแนนและคะแนน มี ถนน ส่วนกว้างของถนนหรือ ลำคลอง ส่วนสูงของหอคอย ตก เรือ หรือเจดีย์หรือต้น ไม้ จำนวนคนหรือสิ่งของ น้ำ หนักของวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่ง (จับประมาณน้ำหนัก)	สมมติให้คะแนน อย่างละ ๒ คะแนน ถูกตรงหรือผิด มากนักน้อยกว่าความจริงไม่เกิน ๑ ใน ๑๐ ให้ ๒ คะแนน ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ให้ ๑ คะแนน เกินกว่า ๑ ใน ๔ ให้ ๐ แล้วรวมคะแนนเทียบส่วนร้อย ของคะแนนเต็มได้ ๗๕ % ขึ้น	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิชาที่สอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
			ไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ต่ำกว่า ๕๐% ตก	
๑๔. การสัญญา		กำหนดตามชั้น ม. ๑ และ ตามหลังชั้น ม. ๑ ถ้าหนัก ไว้	ทำงานเชิงเดียวกันกับชั้น ม. ๑	
๑๕. ขึ้นต้นไม้ (เฉพาะ เสนา)		ทำงานเชิงเดียวกันกับชั้น ม. ๑	ทำงานเชิงเดียวกันกับชั้น ม. ๑ แต่ต้องสามารถมาก กว่าที่กว่าชั้น ม. ๑ เพราะ ถือว่าเป็นผู้อยู่ในชั้นสูงกว่า	
๑๕. ขึ้นต้นไม้ และได้เสา (เฉพาะ สมุทรเสนา)		ทำงานเชิงเดียวกันกับชั้น ม. ๑	ทำงานเชิงเดียวกันกับชั้น ม. ๑	

หมายเหตุ ชั้น ม. ๒ ลูกเสือเสนามี ๑๔ วิชา ลูกเสือสมุทรเสนามี ๑๕ วิชา

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิชาที่สอบ	หลักการวินัย	หมายเหตุ
ม. ๓	๑. การอบรมนิสัยและวินัย (ลูกเสือ)	ตามหัวข้อในประมวลแล้ว กำหนดวิธี ทำนอง เกี่ยวกับชั้น ม. ๒	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๒. ภูมิประเทศ	ทั้ง คำถาม ตาม หัวข้อใน ประมวลตามหลักทำนองเกี่ยวกับ ชั้น ม. ๒	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๓. การเรือ (เฉพาะสมุทรเสนา)	เกี่ยวกับข้อ ส่วน สำคัญ และ ประโยชน์ ของ เรือ โยท รอก ลวก วิธีทำนองเกี่ยวกับ ชั้น ม. ๒	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๔. ชิง	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๕. การบัญชีบนพยานาล	ตามหัวข้อในประมวลแล้ว กำหนด วิธี ทำนอง เกี่ยวกับชั้น ม. ๒	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๕. ทิศ (เฉพาะเสนา)	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๑	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๑	
	๖. ทำเรือ (เฉพาะสมุทรเสนา)	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๑	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๑	
	๗. ความมั่งคั่ง	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	ทำนองเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิชาที่สอบ	หลักการวินิจัย	หมายเหตุ
	๘. หัตถ์แถว	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๙. ตัดตน	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๑ และ ๒	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๑๐. การว่ายน้ำ	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๑ แต่เพิ่มเป็นระยะนานงหรือไกล ขึ้น หลักท่าระยะ ๑๒ เมตร น้ำไหลค่อนข้างแรงระยะ ๑๐ เมตร	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๑๑. มวยไทย	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๑๒. การเรือทาง ใช้การ (เฉพาะ สมุทรเสนา)	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๑๒. การทำสะ พานตอม่อ (เฉพาะ เสนา)	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒ แต่ต้องให้ได้ผลดีกว่าชั้น ม. ๒ ในข้อความมั่นคง แข็งแรงของ สะพานนั้น	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	
	๑๓. การเดินทาง และพักแรม	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	ทำงานเกี่ยวกับชั้น ม. ๒	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักกวดวิชา	หมายเหตุ
	๑๔. การกระชัะ ทางและคาด คะเน	ทำนองเดียวกับชั้น ม. ๒	ทำนองเดียวกับชั้น ม. ๒	
	๑๕. การสัญญาณ	ทำนองเดียวกับชั้น ม. ๒	ทำนองเดียวกับชั้น ม. ๒	
	๑๖. การขน ตัน ไม้ และ ใต้ เสา	ตามหลักทำนองเดียวกับ ชั้น ม. ๒	ทำนองเดียวกับชั้น ม. ๒	

หมายเหตุ ชั้น ม. ๓ ถูกเลื่อนมา มี ๑๕ วิชา ถูกเลื่อนมา มี ๑๖ วิชา

แผนกมัธยมปลาย

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
ม. ๔	๑. การอบรมนิสัย ๒. ภูมิศึกษา ๓. การพราง ๔. หน้าที่ราชการ	ให้ตั้งคำถามให้เขียนตอบ วิชาหนึ่ง ๆ ราว ๔-๕ ข้อ เวลาไม่เกิน ๑ ชั่วโมง	สมมติให้คะแนนข้อละ ๕ คะแนน ก็มากให้ ๕, ถ้าให้ ๔, พอใช้ให้ ๓, ยังไม่พอ ใช้ให้ ๒, อ่อนให้ ๑, อ่อน มากให้ ๐, เมื่อรวมได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ คำกว่า ๕๐% ตก	
๕. ชง		ให้เขียนของชาติสยามได้ ถูกต้อง กระสุนตามพระราช บัญญัติของ ส่วนของชาติอื่น ๆ เพียงให้รู้จักและอธิบายได้ถูก ก็ยังไม่น้อยกว่า ๕ ชาติ	ให้ คะแนน อย่างละ ๒ คะแนน รวม ๒๐ คะแนน ถูกต้องของชาติเรียบร้อยให้ ๒ ไม่สะอาดให้ ๑ ผิด ๐ แล้ว รวมคะแนน เกี่ยวกับร้อยของ คะแนนเต็ม ถ้าได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ คำกว่า ๕๐% ตก	
๖. ความมั่งคั่ง		อย่างเกี่ยวกับอบรมนิสัย		
๗. หัตถ์แถว		ก. ระเบียบแถว ข. การตรวจพล ค. การสวนสนาม ๓ ข้อนี้ตั้งเป็นคำถามให้	ข้อให้เขียนตอบหรือถาม ปากเปล่าให้ ๒๐ คะแนน ถ้าให้ข้อละ ๕ วินิจฉัยอย่าง เกี่ยวกับข้างบน ข้อ ๓ ให้	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
		เขียนตอบ หรือให้อธิบายด้วยปากก็ได้ ง. การใช้พลอง สอบตามแนวคู่มือลูกเสือเสนาเล่ม ๒ ภาค ๓ ประมาณ ๑๐ ท่า	๑๐ คะแนน ให้ท่าละ ๑ คะแนน เมื่อรวมกันได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ถ้าต่ำกว่า ๕๐% ตก	
	๘. พลศึกษา ก. มวยไทย ข. ญูญิตสู ค. คัดคน ท่าเกี่ยวกับสระเฆ	ก. มวยไทย สอบทำนองเกี่ยวกับทักลาวแล้วในชั้น ม. ต้น ข. ญูญิตสู เลือกสอบ ๕ ท่า ค. คัดคน สอบท่าเกี่ยวกับสระเฆจนครบจำนวนของท่านี้ (ตามสมุดคู่มือลูกเสือเสนาเล่ม ๓)	สมมติให้คะแนนอย่างละ ๑๐ คะแนน ในอย่างหนึ่งๆ แบ่งคะแนนออกเป็นท่าๆ ท่าใดทำได้ถูกต้องแข็งแรงคล่องแคล่วกว่พว่องไม่มากนักก็ให้คะแนนเต็มในท่านั้นๆ ยกพว่องมากหรือลืกล่า ไม่ให้คะแนน อย่างไหนก็ได้เท่าไรรวมกันเทียบเป็น ร้อย ละ ของคะแนนเต็ม ได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ถ้าต่ำกว่า ๕๐% ตก	
	๙. แวเรือ พายเรือและตีกรรเชียง	ถ้ามีเครื่องใช้สามารถทำการสอบได้ทุกอย่าง ก็ให้สอบทั้ง ๓ อย่าง ถ้าไม่สามารถก็ให้สอบ แวเรือ และ พายเรือ ถ้าเรือใหญ่ สอบคราวละมากคนได้ ก็ให้ทำได้ ถ้าเรือเล็กก็สอบคราวละ ๒ คนตามกำลังของเรือที่จะบรรจุได้	สมมติให้คะแนนอย่างละ ๕ คะแนน ใครทำได้ถูกต้องแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไวก็มากให้ ๕ ก็ให้ ๔ พอใช้ให้ ๓ อ่อนแอเกาะกระงุ่มง่ามให้ ๒ ไม่เป็น ๐ เมื่อรวมคะแนนได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ถ้าต่ำกว่า ๕๐% ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	๑๐. การท่องเที่ยว	ให้สอบในเวลาไปเริ่มค้นแยกข้อที่ให้นักเรียนปฏิบัติเป็นส่วน ๆ เช่น ทักขุมซ่อน, ค้นหา ซินตันไม่ การพักแรม ฯลฯ	สมมติให้ คะแนน ส่วน ละ ๑๐ คะแนน ส่วนไหนทำไว้ก็ตั้งไว้ทำด้วยความขยันขันแข็งก็ให้ ๑๐ ถ้าไม่ก็ลดลงตามส่วน ถ้าไม่ตั้งไว้ทำ ทำเป็นเล่น ไม่ให้คะแนนเลย เมื่อรวมกันทุกส่วนได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐% ตก	
	๑๑. การศึกษา ก. ธงเดว ภาษาไทย สอบทั้งรับ และส่งได้ นาฬิกา ๔ คำ	แบ่งลูกเสือหรือนักเรียนเข้าสอบออกเป็นพวกๆ สอบทีละ ๒ พวก (สมมติว่าพวกละ ๖ คน) ทั้ง ๒ พวกขยายแถวระยะเกี่ยวห่างกันราว ๒ เมตร พวกหนึ่ง อยู่ ขอบ สนาม ด้านหนึ่ง อีก พวกหนึ่ง อยู่ ขอบ สนาม อีกด้านหนึ่ง หันหน้าตรงกัน คน ๑ ตรง ๑, ๒ ตรง ๒ ฯลฯ แล้วเขียนข้อความต่าง ๆ กัน ๑๒ ประโยค ประโยคละ ๔ คำ แล้วแจกข้อความเหล่านั้นให้ทุก ๆ คน ผลัดกันรับและส่ง ถ้ามีการรวมการ ท้า ความรู้ สัญญา ของหลายคน ก็สอบทีละหลายคู่	สมมติให้ คะแนน ข้อ ละ ๑๐ คะแนน (ก) ส่งและรับไว้ก็ตั้งแถวกันตามเวลากำหนด ให้ อย่างละ ๕ ยกพร้อม เช่น เข้าไป มีผลพลากไม่เสียความให้ อย่างละ ๓-๔ ไม่ให้ ความอย่างละ ๐ คนส่งผิด คนรับ ท้า ที่ส่งไม่ ท้า คะแนน คนรับ (ข) ให้ทีละ ๑ คะแนน เมื่อรวมกัน ๒ อย่างได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐% ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	ข. จำสัญญาณ โคมไฟภา ษาอังกฤษ ได้เป็นตัวๆ	ให้ ถ้ามีคนเกี่ยวข้องต้องสอบที่ ละคู่ คนหนึ่งรับ คนหนึ่งส่ง เวลาส่ง ต้องให้กรรมการคน หนึ่งรับเวลา คนที่รู้สัญญาณ กว่าส่งถูกหรือผิด ถ้าผิด ผิด อย่างไรก็ต้องหมายไว้ เพื่อ ตรวจคนรับ ถ้าเขาจับถูกตาม คนส่ง ต้องไม่หักคะแนนคน รับ สอบพวกท้อไปหรือคนท้อ ไปต้อง เปลี่ยนข้อความเดิม อย่าให้ซ้ำกัน ถ้าซ้ำ ต้อง กันคนทดสอบแล้ว ไม่ให้พบ กับ คนที่ยังไม่สอบ ข้อนี้ให้กรรมการเขียนลง เป็นโคคกราว ๑๐ กวี แล้ว ให้แปลเป็นทวิ ๆ		
ม. ๕ (ลูก เสือ เสนา)	๑. การอบรมนิสัย ๒. การพราง ๓. อาวุธศึกษา ๔. ภูมิศึกษา ๕. ความมั่งคั่ง ๖. หัตถ์แถว	ทำนองเกี่ยวข้องกับ ม. ๔ อย่าง ไหนมี เรื่องมาก ก็ถาม มาก แต่เวลาไม่เกิน ๑ ชั่วโมง สอบข้อปฏิบัติก็ เมื่ออยู่ใน แถว เวลามีการ ตรวจพลสวน สนาม ละเพราะพระพิทักษ์พระ บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การ	ทำนองเกี่ยวข้องกับ ม. ๔ สมมติว่าลูกเสือหรือผู้สอบ ระกัษปฏิบัติมี ๑๐ อย่าง ให้ คะแนนอย่างละ ๒ คะแนน ทำถูกและพร้อมเพียงแข็งแรง	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิชาที่สอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
		เงื่อนไขและทำเงื่อนไขเป็นรายตัว	ให้ ๒ คะแนน ไม่แข็งแรง ให้ ๑ คะแนน ทำไม่พร้อม ให้ ๐ แล้วรวมคะแนนเทียบ เป็นส่วนร้อย ให้คะแนน ๗๕% ขึ้นไป ให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ ที่กว่า ๕๐% ตก	
๑. พลศึกษา	ก. มวยไทย ข. มวยฝรั่ง ค. ญูญิตสู	ทำนองเกี่ยวกับสอบ ม. ๔ ให้คะแนนอย่างละเท่า ๆ กัน	สมมติว่าให้อย่างละ ๑๐ คะแนน แล้ววินิจฉัยอย่าง เกี่ยวกับที่กล่าวไว้ในชั้น ม. ๔	
๒. การเดินทาง และพักแรม		ทำนองเกี่ยวกับสอบ ม. ๔	ทำนองเกี่ยวกับ ม. ๔	
๓. การสัญญาณ	ก. ธงไชย ไทยรับและ ส่งได้น้ำที่ ละ ๑๐ คำ ข. โคมไฟภา ษาอังกฤษ รับและส่ง ได้น้ำที่ละ ๕ คำ	ใช้วิธีสอบ อย่าง เกี่ยวกับ สอบการสัญญาณ ข้อ ก. ใน ชั้น ม. ๔ แต่ประโยชน์ที่จะให้ รับและส่งภาษาไทย ๑๐ คำ อังกฤษ ๕ คำ	ให้คะแนนอย่างละ ๑๐ คะแนน แล้ววินิจฉัยอย่าง เกี่ยวกับการวินิจฉัยให้คะแนน การสัญญาณ ข้อ ก. ชั้น ม. ๔	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิชาที่สอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
ม. ๖ (ลูกเสือ)	๑. การรอบรมนิสัย ๒. ภูมิศึกษา ๓. การพราง ๔. หนามรรักษาการ	ทำนองเดียวกับ ม. ๕ แต่อย่างไหนมีเรื่องมาก ก็คง คำถามมาก แต่เวลาไม่เกิน ๑.๓๐ ชั่วโมง		
๕. ชง		ชงเหมือนกับ ม. ๕ แต่ ถามให้มากขึ้นราว ๑๐ ข้อ	ทำนองเดียวกับ ม. ๕	
๖. อวรุศศึกษา ๗. ความมัยยัคฆ์		ทำนองเดียวกับข้อสอบม. นิสัย		
๘. หัตถ์แถว		ทำนองเดียวกับ ม. ๕-๕	ทำนองเดียวกับ ม. ๕-๕	
๙. พลศึกษา		ทำนองเดียวกับ ม. ๕	ทำนองเดียวกับ ม. ๕	
๑๐. แจวเรือ พายเรือ และ ตีกรรเชียง		สอบเป็นรายตัว หรือเป็นพวก ก็ได้แล้วแต่เรือที่จะใช้สอบ ถ้าสอบคราวละหลายคน ก็ให้ผลัด กัน ละ ท้าย จน ครบ คน กรรมการ ต้องลงไป อยู่ในเรือด้วย	ในอย่างหนึ่งๆ ให้วินเฉลี่ย ทำนองเดียวกับที่กล่าวไว้ในชั้น ม. ๕	
๑๑. การเดินทาง และพักแรม ๑๒. การสัญญาณ		ทำนองเดียวกับ ม. ๕	ทำนองเดียวกับ ม. ๕	

หลักการลอบและการวินิจฉัยให้คะแนนวิชาลูกเสือสมุทรเสนา

แผนกมัธยมปลาย

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
ม. ๕	๑. การอบรมนิสัย ๒. การเรือ ก. เรือใบ ข. เรือใหญ่ ค. การถือท้ายเรือ ง. กาลังของเชือก รอก และ โซ่ ด. อัตรารบรทุก ๓. ขง ๔. ความมัธยัสถ์ ๕. หัดแถว ๖. พลศึกษา ๗. การเรือทางใช้การ ก. เล่นใบและถือท้ายเรือ	ให้ตั้งคำถามตามรายการเหล่านี้ประมาณ ๖ ข้อ เวลาไม่เกิน ๑.๓๐ ชั่วโมง	สมมติให้คะแนนข้อละ ๕ คะแนน แล้ววินิจฉัยดังนี้ ก็มากให้ ๕ ก็ให้ ๔ พอใช้ให้ ๓ ยังไม่พอใช้ให้ ๒ ชอนให้ ๑ ชอนมาก ๐ รวมคะแนนที่ได้เก็บบนวิธีของคะแนนเต็มได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ค่ำกว่า ๕๐ % ตก	เหมือนลูกเสือเสนา
				เหมือนลูกเสือเสนา
				"
				"
				"
		ก. สอบการแล่นใบตามชายฝั่งทะเลหรือในแม่น้ำแล้วแต่ความสะดวก ลูกเรือลงประจำทำหน้าที่ครบ ไม่ให้มีคนนั่งเปล่า กรรมการลงใบ	สมมติให้คะแนน อย่างละ ๑๐ คะแนน แล้วแบ่งให้เป็นส่วนๆ ไป ส่วนไหนทำได้ก็วงไวแข็งแรงก็ให้เต็ม ส่วนไหนทำไม่ได้ก็ไม่แข็งแรง วงไว	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจัย	หมายเหตุ
	ข. หย่งน้ำ ค. พายเรือ แจวเรือ ชักกรรเชียง ง. ต่อย ถัก แทงเชือก ๘. การสัญญาณ	ช่วยเพื่อผลึกเปลี่ยนกันทำหน้าที่ ที่ แล้วเปลี่ยนพวกอื่นลง ประจำ ผลึกกันจนกว่าจะเสร็จ การสอบ ข. ให้รู้จักใช้เครื่องมือ หย่งน้ำ และตรวจลักษณะของ พื้นทะเล สอบพร้อมกันไปกับ ข้อ ก. ค. ทำนองเดียวกับ ที่ กล่าวไว้ใน การ สอบ ลูกเรือ เสนา แต่ให้ระยะทางไกล ออกไป ง. สอบตามแนวในสมุท คัมภีร์ลูกเรือสมุทรเสนาเล่ม ๑ บทที่ ๓ ตอน ๓ ทำนองเดียวกับที่กล่าวไว้ ในวิธีสอบการสัญญาณ ม. ๔ (เสนา) แต่เปลี่ยนเป็นอง สองมือ กับสัญญาณโคมไฟ ภาษาไทย สั้นและรับได้ยง่าย สัญญาณของสองมือ เพิ่มขึ้น	ก็คัดคะแนนส่วนนั้นเสียบ้าง ไม่ให้เต็ม ถ้าทำผิดไม่ให้เลย แล้วเก็บคะแนนข้อต่างๆ เหล่า นั้น รวม กันเทียบร้อยละของ คะแนนเต็ม ได้ ๗๕% ขึ้น ไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ถ้าต่ำกว่า ๕๐% ตก สอบ ๓ อย่าง ให้อย่าง ละ ๑๐ คะแนน แล้ววินิจัย ทำนองเดียวกับ การสอบ สัญ ญาณ ม. ๔ (เสนา)	

ชั้น	วิชาทดสอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
ม. ๕	๑. การอบรมนิสัย	ทั้งคำถามเกี่ยวกับลูกเสือ เสนา	ทั้งคำถามเกี่ยวกับลูกเสือ เสนา	
	๒. การเรือ	ทั้งคำถามให้เขียนตอบใน เรื่อง การเดินเรือ ใน น่าน น้ำ สยาม การหลักเรือและสัญญาณ อาณัติบนประมาณ ๕-๕ ข้อ เวลาไม่เกิน ๑ ชั่วโมง	สมมติว่าสอบ ๕ ข้อ ให้คะแนนข้อละ ๔ รวม ๒๐ ถ้าทำได้ ๕ ก็ให้ ๓ พอใช้ให้ ๒ ยังไม่พอใช้ให้ ๑ นอก ๐ แล้วรวมคะแนนเป็นร้อยละของ คะแนนเต็ม ได้ ๗๕% ขึ้น ไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ ทำกว่า ๕๐% ตก	
	๓. แผนที่ทะเล	ทั้ง คำถาม ที่ เกี่ยว กับ เครื่องหมาย และลักษณะที่ใช้ ในแผนที่ทะเล ให้เขียนตอบ ราว ๑๐-๑๕ อย่าง ให้ เวลาตอบไม่เกิน ๑๕-๓๐ นาที	ให้คะแนน อย่าง ละ ๑ หรือ ๒ แล้วรวมเทียบร้อยละ ของคะแนนเต็ม ได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ ทำกว่า ๕๐% ตก	
	๔. อนุนิยมวิทยา	ทั้งคำถาม ความหมายการที่ สอน ให้เขียนตอบราว ๕-๖ ข้อ เวลาไม่เกิน ๑ ชั่วโมง	ถ้าให้คะแนนข้อละ ๕ คะแนน วินิจฉัยดังนี้ ถ้าทำได้ ๕ ก็ให้ ๔ พอใช้ให้ ๓ ยังไม่ พอใช้ให้ ๒ นอกให้ ๑ นอก มาก ๐ แล้วรวมคะแนนที่ได้ เป็นร้อยละ ได้ ๗๕% ขึ้นไป ให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ ทำกว่า ๕๐% ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	๕. ชง	จำรูปและสิ่งของที่ใช้นแทนตัวอักษรสากลได้ กับความหมายของ รูป ที่มีรูป และ สีนแทนตัวอักษร (เฉพาะพระนิคตตัวเดียว) นั้น ๆ หมายความว่าอย่างไร เช่น รูปแทนอักษร B ที่ชกขึ้นแปลว่าหมายความว่าอะไรเป็นต้นสัก ๕ อย่าง	ให้คะแนน อย่างละ ๒ คะแนน ถูกให้อย่างละ ๒ คะแนน ผิดให้ ๐ แล้วรวมคะแนนที่ได้คิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม ได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐% ตก	
	๖. ความมัยขัณฑ์	- อย่างเกี่ยวกับสอยวิชาลูกเสื่อเสนา		
	๗. หัตถแถว	อย่างเกี่ยวกับสอยวิชาลูกเสื่อเสนา	อย่างเกี่ยวกับลูกเสื่อเสนาในวิชานี้เหมือนกัน	
๘. การเรือทาง ใช้การ ก. ตั้งบนจัน และคัน เบ็ด ข. เรือซุง ค. เดินทางด้วย เรือใบ หรือ เรือกลไฟ ฯลฯ ง. เรือโดนกัน		ในข้อ ก. ข. ให้ทำให้อธิบายว่า ถ้ายังขาดเครื่องมือสำหรับใช้ในการสอย ก็ถามความเข้าใจ และประโยชน์ของสิ่งนั้น ๆ ในข้อ ง. ถามให้ตอบปากเปล่าถึงการปฏิบัติในเรื่องนั้น ส่วนข้อ ค. ต้องสอบทางปฏิบัติจริง ๆ	สมมติให้คะแนนข้อละ ๕ คะแนน ๔ ข้อ เป็น ๒๐ คะแนน ทำหรือตอบได้ก็มากให้ ๕ ก็ได้ ๔ พอใช้ให้ ๓ ยังไม่พอใช้ให้ ๒ ช้อนให้ ๑ ช้อนมาก ๐ รวมคะแนนที่ได้เทียบส่วนร้อยละของคะแนนเต็ม ได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐% ตก	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	ส. การสำนึญญาณ ก. สำนึญญาณธง ๒ มื่อ ภาษา ไทย ข. สำนึญญาณ โคมไฟ ภาษาไทย ค. ธงสำนึญญาณ โคมไฟภา ษาอังกฤษ พ้ออ่านได้	ก. และ ข. สอธทงรยแธะ ส่นนาทิสะ ๑๐ ท้า โดยจัก ย่นพวกทงก่ล่าวไว้ในการสอบ สำนึญญาณธงเกยวณั้น ส่น ขัธ ค. สอธการส่นพ้ออ่านได้	ให้คระแนนสำหรับขัธ ก. แธะ ข. ขัธธะ ๑๐ คระแนน ขัธ ค. ๕ คระแนน ในขัธ หนึ่งๆ ให้วินัจฉัยหลักเกยว ทยท่ก่ล่าวไว้ในการสอบสำนึญ- ญาณ ม. ๔ (เสนา) แลัว รวมคระแนนท่ไดคักเป็นร้อยธะ ของคระแนนเต็ม ท่ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไป ให้ ได้ ค่ำกว่า ๕๐% ตก	
ม. ๖	๑. การอบรมนีส สัย ๒. การเรื่อ	ค่งท้าถาม ให้เขียนคธย ทำนธงเกยวทยท่ก่ล่าวมาแลัว ในการสอบ ม. ๔ (เสนา) เลือค ตามตาม ประมวลท่ก่ล่าว ทยกไว้ วิชาหนึ่งๆ รว ๖-๘ ขัธ เวลาไมเกิน ๒ ชั่วโมง	ให้วินัจฉัยทำนธงเกยวทย ท่ก่ล่าวไว้ในชั้น ม. (เสนา) ในวิชานี้ 	
	๓. แผนท่ทะเล	ทำนธงเกยวทย ม. ๕ แท้ถามให้ มาก ชยว่ ช่น รว ๑๕-๒๐ อย่าง	ทำนธงเกยวทย ม. ๕ ในวิชานี้	
	๔. อุดุนิยมวิทยา	ชยว่เกยวทย ม. ๕ แท้ ถามให้ลระเลือคช่น	ทำนธงเกยวทย ม. ๕ ในวิชานี้	

ชั้น	วิชาที่สอบ	วิชาที่สอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
๕. ธง		อย่างเดียวกับ ม. ๔ และ ม. ๕ แต่ตามความหมายของตัวธงแทนตัวอักษร ทั้งชั้นที่เกี่ยว และที่ เช่น ธงแทนอักษร N กับ C เมื่อชักในราวเดียวกันหมายความว่าอะไร	สมมติให้คะแนนข้อย่อยๆ ข้อ ๒ คะแนน แล้วปฏิบัติทำงานของเกี่ยวกับที่กล่าวไว้ในชั้น ม. ๕ ในวิชานี้	
๖. ความมั่งคั่ง		ทำงานเกี่ยวกับสอบ ม. ๕ แต่ตามให้กว้างขวางขึ้น	การตรวจต้อง กว้างขึ้นให้มากกว่า ม. ๔-๕ แล้ววินิจฉัย คะแนน อย่างเกี่ยวกับ ม. ๕ ในวิชานี้	
๗. หัตถ์แถว		ทดสอบความว่องไวการทดสอบในชั้น ม. ๔-๕ ในอย่างอย่างความควรแก่เวลา	ทั้งวินิจฉัย ให้เข้มงวดกว่า ม. ๔-๕ ถึงเอาความกลอง แคล้ว ชำนิ ชำนาญ ประกอบ ด้วย ความ แข็งแรง เป็นสำคัญ ไม่เฉพาะแต่ทำถูกเท่านั้น แล้ววินิจฉัยให้คะแนนทำงานเกี่ยวกับ ม. ๔ หรือ ม. ๕ ในวิชานี้	
๘. พลศึกษา ก. มวยไทย ข. มวยฝรั่ง ค. ญูญิตสู		ทำงานเกี่ยวกับสอบ ม. ๕ แต่สอบทำให้ยากขึ้น หรือ พลิกแพลงมากขึ้น	อย่างเดียวกับ ม. ๔-๕ แต่กวัดขันให้มากขึ้นในส่วนท่าทาง ความว่องไว ไหวพริบ น้ำหนัก น้ำหนัก ทำถูกแต่ยกพร้อม ในส่วนสำคัญ ก็ไม่ให้คะแนนในที่นั้นๆ	

หลักการสอบและการวินิจฉัยให้คะแนนวิชาอนุรักษาคาชาด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔

ชั้น	รายการทดสอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
ป. ๓-๔	ก. ความรู้ (๑) จักติกา การแข่งขันอนา มัยได้ทั้ง ๑๒ ข้อ (๒) รู้จักกฎ ของอนามัยเกี่ยว แก่อาหาร, น้า, และอากาศ (๓) รู้จักวิธี ป้องกันโรคติดต่อ ตัวอย่างง่าย ๆ (๔) อ่านหนังสือ ฟังคำสั่งสอน (๕) รู้จักวิธี การคลั่งอารมณ์ และรู้จักประ หัตถ์ทรัพย์	(๑) ให้ว่าปากเปล่าหรือ ให้เขียนมาให้ดู (๒) ตั้งคำถามให้เขียน ตอบ หรือตอบปากเปล่า (๓) ธิบายเกี่ยวกับข้อ (๒) เลือกถามพอควรแก่เวลา (๔) ถาม ความรู้ใน เรื่องหนังสืออ่านเกี่ยวกับหน้าที่ พลเมืองคือ เรื่องศาสนาที่ครู ได้บรรยายสั่งสอน ตั้งคำถาม ให้ตอบหรือตอบด้วยปากก็ได้ (๕) ถามวิธีการอารมณ์ อย่างง่าย ๆ ซึ่งเห็นว่าเด็กชั้น นี้ควรทราบ กับควรสมาคมฝึก คลั่งอารมณ์ของนักเรียน ถ้า	(๑) สมมติให้คะแนน ข้อละ ๕ คะแนน ตอบถูกต้อง ก็มากได้ ๕ ก็ได้ ๔ พอใช้ได้ ๓ ยังไม่พอใช้ได้ ๒ อ่อนให้ ๑ อ่อนมาก ๐ แล้วรวม คะแนนก็ขึ้น % ได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไป ให้ ได้ คำกว่า ๕๐ % ตก (๒), (๓), (๔) ทำนอง เดียวกับข้อ (๑) การกำหนด คะแนน จะกำหนดเท่าไรก็ได้ แล้วแต่จะเหมาะกับการ ตรวจ ให้คะแนน แล้วแล้วเทียบ เป็นร้อยละ ข้อ (๕) ตอบได้ถูกต้อง ก็ตามข้อถามและมีเงินฝึก คลั่งอารมณ์ หรือฝึกครูไว้ วันละเล็กน้อย ไม่ต่ำกว่า	

ชั้น	รายการทดสอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	ข. การพยาบาล (๑) รู้จักพันผ้ามือ เพื่อให้โลหิตหยุดไม่เป็นพิษ (๒) รู้จักล้างร่างกายที่ถูกครูดและรักษา (๓) รู้จักพยาบาลข้อเคล็ดและพันข้อที่เคล็ด (๔) รู้จักวิธีดับไฟไหม้เสื้อผ้า	ระ ออกคำ ถามให้ เขียนตอบ ควร รวม ถาม แล่น เกี่ยว กัน เวลาไม่เกิน ๑.๓๐ ชั่วโมง การตรวจพิจารณาเป็นข้อๆ ไป สอบทางปฏิบัติโดยหาผ้า พันแผลสาธิตให้ กักหนก ตำแหน่งที่จะให้ทำ ถามให้ข้อปากเปล่า สอบทางปฏิบัติอย่างข้อ ๑ แล้วถามวิธีรักษา ให้ตอบด้วย ปาก ถามให้ตอบด้วยปาก	ป. ๓ หนังสือ ป. ๔ สอง บาท ให้ ได้ดี ถ้าขาดความ รู้ในวิธีการคลึงอมสัน แต่มี เงินฝากครบตามกำหนด ให้ ได้ มีความรู้วิธีการคลึงอม สัน แต่มีเงินฝากไม่ครบหรือ ไม่มีเลย ตก ข้อใดตอบและทำไว้คล่อง แคล่วก็ ให้ ได้ดี ทำไว้หรือ ตอบได้ ยกพร่องบ้าง ให้ ได้ ทำผิดหรือตอบผิด ตก ข้อใดทั้งตอบและทำ ตอบ ไว้แต่ทำไม่ได้ ตก ตอบไม่ ได้ แต่ทำไว้ก็ ได้ ตอบ ไม่ได้ ทำยกพร่อง ตก ข้อใดทั้งคำตอบหลายวิธี หรือหลายอย่าง แม้ตอบได้ เพียงวิธีเดียว หรืออย่างเดียวก ก็ยอมให้	

ชั้น	รายการที่สงสัย	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	(๕) รู้จักรักษาบาดแผลถูกไฟไหม้ ร้อนลวก (๖) รู้จักเอาผงออกจากตา (๗) รู้จักพยาบาลเมื่อมีอะไรติดคอ (๘) รู้จักพยาบาลเมื่อถูกพิษแดด (๙) รู้จักทำให้เลือดกำเดาหยุด (๑๐) รู้จักใช้ยาทาแก้คันเล็กน้อย และใช้ยาแก้ปวดศีรษะหน้ามืดเป็นต้น	ถามวิธีรักษาให้ทอຍກ້ວຍปาก ให้ทำให้ถูก โดยสมมตินักเรียนคนหนึ่งนั่งลงเข้าตา แล้วครูวิธีเช็ดผงออกจากตา ผลักกันทำเป็นคู่ ๆ ถามให้ทอຍກ້ວຍปาก ถึงวิธีต่าง ๆ ที่จะแก้สิ่งที่ติดคอ เช่น ก้าง กาก กลืน เป็นต้น ถามถึงอาการเมื่อถูกพิษแดด และวิธีพยาบาล ถามวิธีต่าง ๆ ที่ทำให้เลือดกำเดาหยุด ถามยาที่ใช้สำหรับใช้ทาแก้คัน แก้ปวดศีรษะ และวิธีใช้ยานั้น ๆ		

ชั้น	รายการทดสอบ	วัสดุสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	ค. การบ้าน (๑) รู้จักรักษา ผม ให้ สะอาด เรียบร้อย (๒) กวาด ละออง หรือ บัด ทันอน (๓) ถ้างัดว้ย ขามเป็น (๔) ช่วยดูไม้ ให้ ของ วาง เกะ กะ ให้อยู่กับที่ (๕) รตนน้ำคัน ไม่ได้ (๖) ไกวเปล หรือ บัด ขึง บัด แมลงวันได้	ถามถึงวิธีรักษาผม การ สระผม หัวผม ให้นักเรียน ใช้ไม้ กวาด กวาดผงให้ดู ให้นักเรียน ถ้างัดว้ยขาม ให้ดู ถามให้ช่วยดูไม้ วาง ให้นักเรียน รตนน้ำคันไม่ให้ คัน รังๆ เช่น คันไม้ที่ปลูกไว้ ในกระถางเป็นคัน ให้นักเรียน ไกวเปลให้ดู หรือ ขึง ขึง แมลงวันให้ดู ทำดูวิธีทำหรือไม่ (ไม่ใช่ ไกว ให้เด็กคัน ขึง แมลงวันลด ของ กระดาษ ก็คือ เครื่องขึง เป็น คน)	๑. ซ้อมให้ทำให้ผมด้วย ปาก ถ้าผมขึงให้ดูต้องให้ ได้ดี ขึงผมบ้าง ให้ ได้ ด้วยปาก ตก ๒. ซ้อมให้ทำให้คัน รังๆ ถ้าทำไม่ถูกต้องต้องแสดงให้ ให้ ได้ดี ทำถูกแต่ไม่แสดง แสดงให้ ได้ ทำผิดวิธีใช้ไม้ ให้ ตก ๓. ซ้อมให้ทำเป็น รตน ถ้าเรี เช่น การขึง การเย็บ ขึง ถัก ถัก ถัก ให้ดูวิธี ทำ ทำได้รูปทรงเรียบร้อยก็ ให้ ได้ดี ทำได้แต่ยังไม่ เรียบร้อยให้ ได้ ทำไม่ได้ หรือทำได้แต่ไม่สำเร็จ ตก	

ชั้น	รายการทดสอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	(๗) รู้จักใช้ เครื่อง แต่งกาย ฯลฯ (๘) รู้จักนับ เบ็ดขนานต่างเมือ ควร (๙) ห่อของ ฯลฯ (๑๐) บินรูป คน สัตว์ หรือ เย็บ ถัก สาน ง่าย ๆ	ถามให้บอกด้วยปาก ถามให้บอกด้วยปาก ให้นักเรียน ห่อของให้ ใช้กระดาษหรือใบทองห่อก็ได้ หรือห่อแล้วใช้เชือกมัดก็ได้ ให้นักเรียนเขียนให้ดูความ นักเรียนถัก ถักขึ้นเห็น หรือถัก หรือถักอย่างอื่นก็ได้ ให้นักเรียน หรือจะให้เย็บ หรือ ถัก หรือถักตะกร้อหรือของ เล่นด้วย กระดาษ หวาย ไม้ ใบจาก ถักมะพร้าว ไม้ มะพร้าว ฯลฯ	หมายเหตุ ชั้น ป. ๓ หมวดความรู้ สอบทั้ง ๕ ข้อ หมวด การพยาบาล และ การ บ้าน ในหมวดหนึ่ง ๆ สอบ ข้อ ๑ ถึงข้อ ๖ ชั้น ป. ๔ หมวดความรู้ สอบทั้ง ๕ ข้อ แต่ต้องตรวจ ให้ยิ่งกว่าสอบ ป. ๓ หมวด การพยาบาล และ การบ้าน ในหมวดหนึ่ง ๆ สอบทั้งข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๐	
๖. การช่วยเหลือ		ควร สัมภาษณ์ การ ปัญหาประโยชน์ แต่กรณีช่วยเหลือ เหลือ ต้องให้ทั้งความหวัง ในประมวล	ชั้น ป. ๓ ในเบื้องต้น ต้องทำ ๑๐ ครั้ง บิน ประมาณ ๑๐๐ ครั้ง ถ้าทำ ตั้งแต่ ๔๐ ครั้งขึ้นไปให้ ได้ ๕๐ ครั้งขึ้นไปให้ ได้ ถ้า กว่า ๕๐ ครั้ง ตก	

ชั้น	รายการที่เสนอ	วัตถุประสงค์	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
ม. ๑	ก. ความรู้ (๑) รู้จักวิธีการคลั่งออมสิน และมีเงินฝากคลั่งออกสิน ไม่น้อยกว่า ๕ บาท (๒) รู้จักอาการ ของหัด หัด ฯลฯ (๓) เขียนจดหมายเกี่ยวกับกระชง หรือ อย่างง่าย ๆ	ทำนองเกี่ยวกับชั้นประถม แก้ทั้ง คำตาม วิธีการคลั่ง ออมสิน ให้พิสดารกว่าชั้น ประถม ให้เขียนตอบ หรือตอบด้วยปากก็ได้ ตามเวลาของโรคหัดนั้นสัก ๒ ชั่วโมง ให้ตอบด้วยปาก หรือให้เขียนตอบก็ได้ กำหนดเวลาพอสมควร ทั้งข้อสอบให้เขียนจดหมายอย่างสวยงามภาษาไทย กำหนดเวลาพอสมควร	ป. ๔ ในเดือนหนึ่งต้องทำ ๑๕ ครั้ง บัณฑิตประมาณ ๑๕๐ ครั้ง ทำทั้งแก่ ๑๒๐ กระชงไปให้ ได้ดี ๔๐ ครั้ง ขึ้นไปให้ ได้ ดีกว่า ๔๐ ครั้ง ตก อย่างเกี่ยวกับชั้น ประถม แก้ทั้ง มีเงินฝากคลั่ง ออมสิน ด้วย ไม่น้อยกว่า ๕ บาท ซึ่ง เป็นเงินที่ประหยัดไว้ได้จริง ๆ ไม่ใช่ผู้ปกครองฝากให้ ๕ บาท ตอบได้ ถูก ต้อง ก็ทั้งสองอย่างให้ ได้ดี ถูก ก็แต่อย่างเดียวหรือถูกทั้งสองอย่าง แต่ยกพร้อมให้ ได้ ผิดทั้งสองอย่าง ตก ให้เป็น คะแนนสัก ๑๐ คะแนน แล้ว ตรวจ อย่าง วิเคราะห์จดหมายภาษาไทย แต่ไม่ต้องให้เข้มงวดนัก ให้คะแนน ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไปให้ ได้ ดีกว่า ๕๐ % ตก	

ชั้น	รายการที่สอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจัย	หมายเหตุ
	(๔) ทำบัญชีรับจ่ายส่วนตัว	ทั้งข้อสอบอย่างวิธีการสอบเลขและบัญชีในวิชาคณิตศาสตร์ กำหนดเวลาสอบ ๑ ชั่วโมง	ถูกต้องหลักการตรวจบัญชีของชั้น ป. ใน หมวด กคณิตศาสตร์ โดยกำหนดคะแนนให้รวม ๑๐ คะแนน แล้วเทียบร้อยละ ได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐% ตก	
ข. การพินิจ	(๑) รู้จักทำโลโก้ให้ดูเป็น อย่าง ๆ (๒) รู้จักพินิจ	ข้อ (๑) (๒) ทั้งการถามให้เขียนตอบ หรือถามให้ตอบด้วยปากก็ได้ แต่ในข้อ (๓) อาจอย่างต้องสอบการปฏิบัติด้วย เช่น ลูกชอมมีคม ถูกปลงพิษ ก็ (รู้จัก) ผงเข้าตาเป็นต้น	วินิจัยทำนองเดียวกับสอบการพินิจชั้นประถม ข้อใดทั้งให้เขียนตอบ และ ทั้ง ปฏิบัติก็ได้คะแนน ข้อปฏิบัติเป็น ๒ เท่าข้อเขียน แล้วเทียบร้อยละ ได้ ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ดี กว่า ๕๐% ตก	
	(๓) สามารถทำห้ามคนเจ็บโดยปัจจุบัน (๔) รู้จักยกหรือห้ามคนเจ็บโดยลำพังหรือมีผู้ช่วย (๕) รู้จักใช้ผ้าพันคออย่างรูปสามเหลี่ยม	ข้อ (๑) ถึงข้อ (๕) สอบทางปฏิบัติ		

ข้อ	รายการทดสอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	ค. การเรือน มี ๕ ข้อ	ข้อ (๑) (๒) ถามให้ ตอบด้วยปาก ข้อ (๓) ถึง ข้อ (๕) สอบทางปฏิบัติ	ตอบหรือทำให้ถูก ต้อง เรียบร้อยก็ ให้ ได้ดี ยก พร้อมบ้าง ให้ ได้ ยกพร้อม มากหรือทำไม่ได้ ตอบไม่ถูก ตก	
ม. ๒	ก. ความรู้ (๑) รู้จักวิธี การกลั่นหอมสัน มีเงินฝาก อย่าง น้อย ๕ บาท (๒) รู้จักการ สุขาภิบาล (๓) รู้จักอวย จะสำคัญ (๔) มีความรู้ เรื่องเชื้อโรค (๕) ว่ายน้ำ เป็น	ตรวจ สมค บัน ทัก การบ้าน เพื่อประโยชน์ การศึกษา เหลือ ก็ให้ทราบตามหัวข้อ ในประมวล ข้อ (๑) ถึงข้อ (๕) ออกคำถามให้ เขียน ทบทวน เป็นชุดๆ ก่อน เวลาไม่เกิน ๑ ชั่วโมง วิธีการกลั่นหอมสัน ถามให้ กว้าง กว้างขึ้น น. ๓ ข้อใดมีเรื่องมาก ก็ให้แยก ถามเป็น ก. ข. ค. ในข้อนั้นๆ หรือไม่แยกก็ได้ สอบทางปฏิบัติ	การ ตรวจพิจารณาให้คะแนน เป็นข้อๆ สำหรับข้อ (๑) ถ้ามีเงินฝาก กลั่นหอมสันครบ ๕ บาทถูกต้องตามวิธีเก็บเล็ก ละเล็กละน้อย ให้คะแนนครึ่งหนึ่ง ของข้ออื่น อีกครึ่งหนึ่งสำหรับ การเขียนวิธีการกลั่นหอมสันสำหรับ เพิ่มคะแนนให้ ได้ดี (ถ้า รวมได้ถึง ๗๕%) ถ้าขาด เงินหอมสันแม้จะตอบได้ก็ไม่ได้ ให้ นับว่า ตก ส่วนข้อ (๒) (๓) (๔) ให้เป็นคะแนน ก็ได้ สมมติให้ข้อละ ๑๐ คะแนน ข้อใดได้คะแนน ๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ถ้าต่ำกว่า ๕๐% ตก เฉพาะข้อนั้น ถ้าจะไม่	

ชั้น	รายการทดสอบ	วิธีสอบ	หลักการวินิจฉัย	หมายเหตุ
	ข. การพยาบาล (มี ๕ ข้อ) ค. การเรือน (๑) ทำการ บันทึกวาดดู ข้อ เรือน และ สิ่ง ต่างๆ ได้ เช่น รักษาห้องเรือน ให้สะอาด ฯลฯ (๒) เขียนจักร และเขียนมือเป็น	สอบทางปฏิบัติทุกข้อ และ ในข้อ (๕) ถามให้ตอบด้วย ปากหรือจะสอบคำถามให้เขียน ตอบก็ได้ ข้อ (๑) สอบทางปฏิบัติ อย่างไร่น จะสอบทางปฏิบัติ ไม่ได้ ก็ถามให้ตอบด้วยปาก เช่น การรักษาเครื่องเหล็ก ทองเหลือง ทองแดง เครื่อง เงิน เป็นต้น ข้อ (๒) สอบทางปฏิบัติ ทั้งเขียนจักรและเขียนมือ	ให้เป็นคะแนน สรุปให้เป็น ได้คือ ได้ ตก ก็โดยวิธีได้ ข้อ (๕) ให้วินิจฉัยว่า ถ้า ว่ายนน้ำได้จึงจะสามารถช่วย คนอื่นได้ได้ ได้ดี เป็นแค่ เพียงช่วยตัวเองได้ไม่มน้ำ ภายใต้ ได้ ว่าไม่เป็นหรือ เป็นแต่ไม่สามารถช่วยตัวเอง ได้เมื่อตกน้ำ ตก ข้อใดทำได้ถูกต้องก็ให้ ได้ดี ยกพร่องบ้างให้ ได้ ยกพร่องมากหรือไม่รู้ ตก ข้อ (๑) สมนักให้เป็น คะแนนอย่างละ ๕ คะแนน ทำหรือตอบได้ ก่อละ แคล่วก็ มากให้ ๕ ก็ได้ ๔ พอใช้ให้ ๓ ยังไม่พอใช้ให้ ๒ อ่อนให้ ๑ อ่อนมาก ๐ แล้วรวมเทียบส่วน ร้อยของคะแนนเต็มได้ ๗๕ % ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐ % ขึ้นไป ให้ ได้ ทำกว่า ๕๐ % ตก ข้อ (๒) ทำนองเดียวกับ ข้อ (๑)	

จ.น	รายการกิจกรรม	วิธีสอน	หลักการวินิจัย	หมายเหตุ
	(๓) ทำ สิ่ง เหล่านี้ได้ คือ หุงข้าว ต้มข้าว หุงข้าวมัน ปิ้ง ย่าง นึ่งปลา ทอด ปลาและเนื้อทำ น้ำพริกจิ้ม หลน ต่างๆ แกงส้ม แกงเลียง ต้มยำ ทอดผัก ต้มส้ม ต้มเขียวไข่ ต้ม เนื้อ สะตอ ต้ม ผัก ขนุน ถั่วฝัก เนื้อมะเขือเทศ ทำ ขนมมนม หรือ ของคล้ายกัน ของที่กล่าวนี้ ขงนารา กาแฟ โคโก้ได้ ต้อง ทำได้ ๑๕ อย่าง	ข้อ (๓) สอนทางปฏิบัติ ให้เด็กสังเกตและ ๑๕ อย่าง โดยเขียนรายชื่ออาหารลงใน สลาก ตามรายชื่อที่กำหนด ไว้ในกระดานแล้วให้นักเรียน จับสลาก ๑๕ สลาก (เขียน สลากไว้หลาย ๆ ชุด ให้พอ กับจำนวนนักเรียน แต่ละวัน กัน ให้จับสลากเป็นชุด ๆ มี ฉะนั้นจะถูกต้องอาหารซ้ำ) ใคร ถูกอาหารอะไรให้ใครแล้ว ให้สลักเป็นวัน ๆ วันหนึ่งจะ สลักอย่างละวันแต่กรรมการจะ เห็นสมควร	ข้อ (๓) สอนให้เด็ก แผนอย่างละ ๑๐ กระดาษ ของ ให้เป็นส่วน ๆ ดังนี้ ถ้าหุงข้าวต้ม ๓ สำหรับข้าว เครื่องเคียง ประกอบอาหาร ๒ สำหรับขบปรุงอาหาร ๓ สำหรับรสและกลิ่น ๒ อาหารชนิดไหนทำไม่ได้ หรือทำไม่ได้สำเร็จให้ ๐ คะแนน เพราะอาหาร ชนิดนั้น ๆ ไม่ ดีจึงมีให้เด็กให้คะแนนส่วนอื่นๆ ข้อ (๔) ด้านของวิทยุกับ ข้อ (๔)	
	(๔) อาบน้ำ แต่งตัวเด็กอายุ ๑-๒ ขวบ พลอด จน เตรียม ขวด ตุ๊กตาของเด็ก และ การรักหาความ	ข้อ (๔) ให้ช่วยน้ำเด็ก ตามข้อสังเกตจนมากเขื่อง ตม มีตัวเป็นเด็กอายุ ๑-๒ ขวบ หรือโตเด็กวิ่งก็ยังไม่ดี ความ เข้าใจในสิ่งที่การเตรียม ขวดตุ๊กตาเด็ก การรักหา		

๒ ชั้น	รายการทดสอบ	วิธีทดสอบ	ผลสังเกตวันจับ	หมายเหตุ
	สะอาด ให้ อาหารเด็กและ คนเจ็บ (๕) วัฏจักร กำหนดอาหาร ตลอดจน การ ประหยัดไฟ น้ำ และไฟในบ้าน เรือนได้ (๖) ดูตาราง รถไฟเป็น อ่าน ข่าวคราวในหนังสือพิมพ์ให้คน แก่หรือคนเจ็บ ฟังได้ ง. การช่วยเหลือ อื่นๆ	ความสะอาด การให้อาหาร เด็กและคนเจ็บ พะทีงคำถาม ให้เขียนตอบ หรือให้ตอบด้วย ปากก็ได้ แล้วตั้งคำถามให้ เขียนตอบ ถ้าให้ถามน้อย ข้อ (๕) ข้อ (๕) ตั้งคำถามให้ เขียนตอบรวมกับข้อ (๕) ข้อ (๖) สอบถามปฏิทิน โดยหาตารางรถไฟมาสอบ ถาม และหาหนังสือพิมพ์มา วันละฉบับๆ ก็ได้นำให้อ่าน ตรวจสมุดบันทึกน้ำเพื่อ ประโยชน์ การทดสอบ ทั้งตรงตามหัวข้อในประมวล	ผลสังเกตวันจับ ดูใบอ่านถูกต้อง เหนียว ถูกวิธี ขนานกันให้ ได้ดี ดู เป็น อ่านเป็น แม้ยังไม่ต้อง ต้องนักให้ ได้ ดูไม่เป็นหรือ อ่านหนังสือ ไม่เหมาะสม สมกับ ฐานะของผู้ฟัง ตก ในที่นี้หนึ่งข้อ ทำการ ช่วยเหลือ ๒๐ ครั้ง ขาด ประมาณ ๒๐๐ ครั้ง ทำการ แก่ ๕๕๐ ครั้ง ขาดไปให้ ได้ดี ทำตั้งแต่ ๑๕๐ ครั้ง ขึ้นไปให้ ได้ ทำการ ๑๕๐ ครั้ง ตก จะอ่านผลทำในชั้น ๓. ๑. ๓ ใช้ไม่ได้	
ม. ๓	เหมือน กับ ชั้น ม. ๒ ทุกประการ	แก้การสอบ และการตรวจ ทั้ง กวดขันให้ยิ่ง ขึ้นกว่าชั้น ม. ๒		

หลักการสอบและการวินิจฉัยให้คะแนน

วิชาอนุภาษากษัตริย์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕-๕-๖

ทุกชั้นให้สอบข้อ (๑) (๒) (๓) กับเลือกสอบข้ออื่น ๆ อีก ๒ ข้อ รวม ๕ ข้อ รายละเอียด
มีไว้ในประมวลศึกษาพิเศษภาค ๑ ตอน ๓ วิธีสอบและหลักการวินิจฉัย มีดังต่อไปนี้ :-

ข้อ (๑) กำหนดวิชาในหมวดความรู้ หรือการพยายาม หรือการเวียน ชั้นโท วิชาใดวิชาหนึ่ง
ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติโดยสอนนักเรียน ให้กรรมการทวนแล้ววินิจฉัยดังนี้ :-

- (ก) ลักษณะของครู ๒๐ คะแนน แบ่งเป็นส่วนดังนี้
(๑) ความรู้	๕	คะแนน
(๒) ท่าทาง	๕	"
(๓) ถ้อยคำ	๕	"
(๔) อารมณ์	๕	"
(๕) การปกครอง	๕	"

ดีมากให้ ๔ ก็ให้ ๓ พอใช้ให้ ๒ ยังไม่พอใช้ให้ ๑ อ่อน ๐

- (ข) วิธีสอนของครู ๓๐ คะแนน แบ่งเป็นส่วนดังนี้

(๑) สอนตรงตามความเข้าใจหรือไม่	๕	คะแนน
(๒) เครื่องใช้ประกอบการสอนเป็นอย่างไร	๕	"
(๓) การใช้เวลาในการสอนพอควรแก่บทเรียนหรือไม่	๖	"
(๔) ผลที่อนุสาสนิกได้รับจากผู้สอน	๕	"

ส่วนไหนดีมากให้ ๔ ก็ให้ ๖-๗ พอใช้ให้ ๔-๕ ยังไม่พอใช้ให้ ๓ อ่อนให้ ๒ อ่อนมากให้ ๐-๑
แต่ในข้อ (๓) ดีมากให้ ๖ ก็ให้ ๕ พอใช้ให้ ๔ ยังไม่พอใช้ให้ ๓ อ่อนให้ ๒ อ่อนมากให้ ๐-๑

ข้อ (๒) ตรวจบันทึกการเข้าเพื่อประโยชน์ส่วนตนเฉพาะที่หนึ่ง ๆ ทำได้เกิน ๒๐๐ ครั้ง ได้ดี เพียง
๒๐๐ ครั้ง ได้ ทำกว่า ๒๐๐ ครั้ง ตก

ข้อ (๓) ออกข้อถามให้เขียนตอบ เวลาไม่เกิน ๑.๓๐ ชั่วโมง ถ้าออกข้อถาม ๑๐ ข้อ
สมมติให้คะแนนข้อละ ๕ ก็วินิจฉัยอย่างเกี่ยวกับวิชาสามัญทั้งกล่าวแล้ว แล้วรวมคะแนนที่ได้เทียบร้อยละ ได้
๗๕% ขึ้นไปให้ ได้ดี ๕๐% ขึ้นไปให้ ได้ ทำกว่า ๕๐% ตก

ข้อ (๔) ว่าบ่นาและช่วยคนจนบ่นา ถ้าบ่นาเข้าความสภาพ และรู้จักวิธีช่วยคนจนบ่นาได้ก็ลองแก้ตัวให้ ได้ดี เป็นบ่นาว่าบ่นาได้แข็งแรง หรือรู้จักช่วยบ่นาว่าบ่นาไม่แข็งแรงให้ ได้ รู้วิธีช่วยบ่นาว่าบ่นาไม่แข็งแรง ตก

ข้อ (๕) ให้ทำการซักฟอกเสื้อผ้าและเสื้อผ้าให้ดู ตามความเข้าใจในเรื่องลงบ่นา (หรือลงบ่นาวิ่งๆ ที่เกี่ยวข้องกัน) ทำให้ถูกต้องเรียบร้อยดี แสดงว่ามีความชำนาญให้ ได้ดี ทำให้คนบ่นาของบ่นาบ่นาไม่ชำนาญให้ ได้ ทำให้คนบ่นาของบ่นาบ่นา เช่น ซักผ้าไม่หมดเศษผ้า เสื้อผ้าใหม่เกรียม ตก

ข้อ (๖) ต้องให้ทำอาหารให้ดูอย่างใด อย่างหนึ่ง แล้วตั้งข้อถามให้เขียนตอบตามรายการที่สอน สมมติให้คะแนนสำหรับทำอาหาร ๔๐ คะแนน ข้อเขียน ๒๐ คะแนน การวินิจฉัยให้คะแนนเพิ่มเติมคงที่ กล่าวมาแล้วในข้อต้นๆ (จะตั้งข้อถามรวมคะแนนเกี่ยวกับ ข้อ (๓) ข้อ (๗) ก็ได้ แล้วแยกวินิจฉัยเป็นข้อ ๆ)

ข้อ (๗) ทำนองเกี่ยวกับข้อ (๓) (จะตั้งข้อถามรวมคะแนนเกี่ยวกับข้อ (๓) และข้อ (๖) ก็ได้ แต่ต้องแยกวินิจฉัยเป็นข้อ ๆ)

ข้อ (๘) ทำให้ถูกต้องเรียบร้อยดีทั้งการคิดแบบและตัวเลข เขียนเลขด้วยจักรให้ ได้ดี บ่นาของบ่นาให้ ได้ บ่นาของบ่นาหรือทำไม่ถูกต้อง ตก

ข้อ (๙) จักบอกไม่ละเอียดบอกไม่ตามแต่กรรมการที่กำหนด ระยะเวลาให้ทำตามสมควรแก่งาน ถ้าทำให้ถูกต้องเรียบร้อยทั้งงานที่กำหนดเวลาให้ ได้ดี ทำให้เรียบร้อยแต่เกินเวลาไม่มากนัก หรือทำให้พอใช้ทันเวลาให้ ได้ ทำให้ไม่แล้วเกินเวลามาก ทำให้ช้าชอกไม่ทันงานออกเลขไม่ได้ไม่น่าดู ตก

วิชาอนุสาขาสากลชั้นมัธยมปลาย ความหลักเกณฑ์กำหนดวิชาไว้อย่างเดียวกัน การสอนของครูจะต้องกวาดขันขันตามลำดับ ขั้นตอนการสอนก็ต้องเข้มงวดกวาดขันขันไปเป็นลำดับอย่างเดียวกัน การถามก็ การปฏิบัติก็ จะต้องให้ลึกซึ้งและพิถีพิถันให้มากขึ้นตามลำดับชั้น

หมายเหตุ ข้อ (๑) ข้อ (๒) ที่ยังมิให้สอบ โรงเรียนใดไม่สามารถปฏิบัติได้ ก็อนุมัติให้เลือกสอบข้ออื่น ๆ แทนได้ เฉพาะ พ.ศ. ๒๔๘๐ นี้

การสอบวิชาลูกเสือและอนุสาขาสากลที่กำหนดให้ลงผลการสอบวิชานั้น ๆ ว่า ได้ดี หรือ ได้ หรือ ตก ก็เพื่อความสะดวกในการคำนวณคะแนน ให้เข้ากับหลักการสอบตามทางการของลูกเสือและอนุสาขาสากล

การคำนวณคะแนนผลสุดท้ายให้ดังนี้

ได้ก	๓	คะแนน
ได้	๒	..
ตก	๐	..

วิชาลูกเสือ

ชั้นประถมศึกษา	ลูกเสือ	มี	๑๐	วิชา	เป็นคะแนนเต็ม	๓๐	คะแนน
ชั้นประถมศึกษา ๓	ลูกเสือ	มี	๑๐	วิชา	เป็นคะแนนเต็ม	๓๐	คะแนน
	„ สมุทรเสนา	„	๑๐	„	„	๓๐	„
ชั้นประถมศึกษา ๔	„ เสนา	„	๑๑	„	„	๓๓	„
	„ สมุทรเสนา	„	๑๑	„	„	๓๓	„
ชั้นมัธยมศึกษา ๑	„ เสนา	„	๑๒	„	„	๓๖	„
	„ สมุทรเสนา	„	๑๓	„	„	๓๔	„
ชั้นมัธยมศึกษา ๒	„ เสนา	„	๑๕	„	„	๔๕	„
	„ สมุทรเสนา	„	๑๕	„	„	๔๕	„
ชั้นมัธยมศึกษา ๓	„ เสนา	„	๑๕	„	„	๔๕	„
	„ สมุทรเสนา	„	๑๖	„	„	๔๘	„
ชั้นมัธยมศึกษา ๔	„ เสนา	„	๑๖	„	„	๓๖	„
	„ สมุทรเสนา	„	๑๘	„	„	๒๔	„
ชั้นมัธยมศึกษา ๕	„ เสนา	„	๑๘	„	„	๒๗	„
	„ สมุทรเสนา	„	๑๘	„	„	๒๗	„
ชั้นมัธยมศึกษา ๖	„ เสนา	„	๑๓	„	„	๓๔	„
	„ สมุทรเสนา	„	๑๐	„	„	๓๐	„

รวมคะแนนที่ได้อีกเท่าไร เทียบเข้าหาคะแนนเต็มของชั้นนั้นๆ เกษียณแต่ครึ่งพบให้เป็น ๑

วิชาอนุสสาทภาษา

ชั้น ป. ๓-๔ หมวด ก. มี ๕ วิชา หมวด ข. มี ๑๐ วิชา หมวด ค. มี ๑๐ วิชา
รวม ๓ หมวด ๒๕ วิชา หมวด ง. อีก ๑๐ เกณฑ์ รวม ๓๕ วิชา วิชา
ละ ๓ เป็น ๑๐๕ คะแนน หมวด ง. ใดเป็นอย่างใด เช่น ใ้ก ๓ คะแนน
ก็เข้า ๑๐ คะแนนเป็น ๓๐ ขวักกับคะแนนหมวดอื่นๆ ใ้กเท่าไร จากคะแนนเต็ม ๑๐๕
แล้วเทียบเข้าหาคะแนนเต็ม ๒๐ เกษียณแต่ครึ่งพบให้เป็น ๑

ชั้น ม. ๑ หมวด ก. ๔ วิชา หมวด ข. ๕ วิชา หมวด ค. ๕ วิชา หมวด ง. ๑๐
เกณฑ์ รวม ๒๔ เป็นคะแนนเต็ม ๗๒ คะแนน แล้วอีกคำนวณอย่างเดียวกับ
ป. ๓-๔

ชั้น ม. ๒ หมวด ก. ๕ วิชา หมวด ข. ๕ วิชา หมวด ค. ๖ วิชา หมวด ง. ๑๐ เกณฑ์
รวม ๒๖ เป็นคะแนนเต็ม ๗๘ คะแนน แล้วคำนวณอย่างเดียวกับ ป. ๓-๔

ชั้น ม. ๓ หมวด ก. ๘ วิชา หมวด ข. ๑๐ วิชา หมวด ค. ๑๐ วิชา หมวด ง.
๑๐ เกษตร รวม ๓๘ เป็นคะแนนเต็ม ๑๑๔ คะแนน แล้วคำนวณอย่างเกี่ยว
กับ ป. ๓-๔

ชั้น ม. ๔-๕-๖ มี ๕ ข้อข้อละ ๓ คะแนน แต่ข้อ (๒) เขา ๑๐ คะแนน เป็นคะแนนเต็ม ๔๒
คะแนน แล้วเทียบไปหาคะแนนเต็ม ๔๐ (ข้อ ๒ ซึ่งเป็นหมวดช่วยเหลือตั้ง
เขา ๑๐ คะแนนเหมือนชั้นอื่น ๆ) ทั้งตัวอย่างวิธีคิดคะแนนวิชาอนุสภากาชาดต่อไปนี้

ตัวอย่างการคิดคะแนนวิชาอนุสภากาชาด

ก. สมมติว่าเป็นนักเรียนชั้น ป. ๓ หรือ ๔ ได้ผลการสอบดังนี้

หมวดความรู้	ข้อ (๑)	ได้	๒	คะแนน	} รวม ๑๐ คะแนน จาก ๑๕
	" (๒)	ตก	๐	"	
	" (๓)	ได้ก	๓	"	
	" (๔)	ได้	๒	"	
	" (๕)	ได้ก	๓	"	

หมวดการพยาบาล	ข้อ (๑)	ได้	๒	คะแนน	} รวม ๑๓ คะแนน จาก ๓๐
	" (๒)	ได้	๒	"	
	" (๓)	ตก	๐	"	
	" (๔)	ตก	๐	"	
	" (๕)	ได้	๒	"	
	" (๖)	ตก	๐	"	
	" (๗)	ได้ก	๓	"	
	" (๘)	ได้	๒	"	
	" (๙)	ได้	๒	"	
	" (๑๐)	ตก	๐	"	

หมวดการบ้าน	ข้อ (๑)	ได้	๒	คะแนน	} รวม ๑๕ คะแนน จาก ๓๐
	.. (๒)	ตก	๐	..	
	.. (๓)	ตก	๐	..	
	.. (๔)	ได้	๒	..	
	.. (๕)	ได้	๓	..	
	.. (๖)	ได้	๒	..	
	.. (๗)	ตก	๐	..	
	.. (๘)	ได้	๒	..	
	.. (๙)	ได้	๒	..	
	.. (๑๐)	ได้	๒	..	

หมวดการช่วยเหลือ การคัดลอกข้อได้ ๙/๑ ครั้ง ได้ ๒ คะแนน เข้า ๑๐ คูณเป็น ๒๐ คะแนน
จาก ๓๐ คะแนน
รวมทั้งสิ้น ๕๘ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๕

$$\text{ถ้าคะแนนเต็ม ๒๐ ได้} = \frac{๕๘ \times ๒๐}{๑๐๕} = ๑๑ \text{ คะแนน}$$

จ. สมมติว่าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปลายสอบข้อ (๑), (๒), (๓) กับเลือกสอบข้อ (๕), (๙)
ได้ผลดังนี้

ข้อ (๑)	ได้	๓	คะแนน	} เข้า ๑๐ คูณเป็น ๒๐ คะแนน
.. (๒)	ได้	๒	..	
.. (๓)	ตก	๐	..	
.. (๕)	ได้	๒	..	
.. (๙)	ได้	๒	..	
รวมได้ ๒๗ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๔๒				

$$\text{ถ้าคะแนนเต็ม ๔๐ ได้} = \frac{๒๗ \times ๔๐}{๔๒} = ๒๖ \text{ คะแนน} \text{ ทั้งนี้เป็นต้น}$$

ชั้นประถม	ผู้ที่เป็นลูกเสือหรืออาสาสมัครชั้นต้นแล้ว	} ไม่ต้องสอบวิชาลูกเสือ หรือวิชาอนุสภากาชาดตามหลักสูตรชั้นนั้นๆ อีก ให้คะแนนเต็มได้ทีเดียว
ชั้นมัธยมต้น	ผู้ที่เป็นลูกเสือหรืออาสาสมัครชั้นแรกแล้ว	
ชั้นมัธยมปลาย	ผู้ที่เป็นลูกเสือเอกหรืออาสาสมัครชั้นเอก และสอบไล่ได้วิชาความรู้ตามพิเศษตามข้อบังคับสภา	
	กาชาดสยามแล้ว	

พิมพ์ที่โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช
พระเสริมวิชาพล พิมพ์ที่โรงพิมพ์ ๒๘/๑๐/๘๐

